

KWT: zin of onzin

Pascal van de Nieuwegiessen, Bianca Verlegh-Snel & Margo Oomes
Universiteit Utrecht, IVLOS Lerarenopleiding, bètacluster start februari 2009
December 2009

Inleiding

Als gevolg van de invoering van de Tweede Fase in het voortgezet onderwijs wordt er steeds meer zelfstandigheid van leerlingen verwacht. Woolfolk et al (2004) beschrijft hoe de verandering van consumerende naar zelfstandig lerende leerlingen gemaakt kan worden met bepaalde leerstrategieën zodat leerlingen beter hoofd- van bijzaken kunnen scheiden, een betere inzet tonen en meer structurele verbanden gaan zien. Een van die factoren waarbij de zelfstandigheid van de leerling een belangrijke rol speelt is keuzewerktijd (KWT). Veel scholen erkennen het belang van KWT vanuit de visie van de school, en betrekken dan ook een vorm van KWT in het opleidingsplan. Tegelijkertijd zijn er talloze signalen, ook middels eigen ervaringen met KWT, dat KWT nog verre van volmaakt functioneert.

Zelfwerkzaamheid

Een belangrijk begrip in dit onderzoek is zelfstandigheid, wat een doel van KWT kan zijn. Hierbij is het belangrijk om inzicht te verkrijgen in wat een school verstaat onder zelfstandig leren werken. Volgens Simons en Zuylen (1995) is er namelijk onderscheid te maken tussen vier vormen van zelfwerkzaamheid: zelfstandig werken, zelfstandig samenwerken, zelfstandig leren en zelfverantwoord leren. Bij deze vormen moeten leerlingen verschillende leervaardigheden beheersen en een andere leerhouding hebben, die beiden complexer worden naarmate een leerling meer richting het zelfverantwoord leren gaat. Naast de leervaardigheden en leerhouding is er ook een verschil in metacognitieve kennis en metacognitieve vaardigheden bij de vier varianten van zelfwerkzaamheid. Dit is schematisch samengevat in figuur 1. Metacognitieve kennis is de kennis die leerlingen hebben over hun eigen en andermans leer- en denkprocessen. Metacognitieve vaardigheden hebben betrekking op het sturen van het eigen cognitieve systeem.

Zelfwerkzaamheid	Leerlingen moeten zich bewust zijn van	Metacognitieve kennis	Metacognitieve vaardigheden
zelfstandig werken	<ul style="list-style-type: none">• taakdoelen• werkstrategie		
zelfstandig samenwerken	<ul style="list-style-type: none">• taakdoelen• werkstrategie• samenwerkingsafspraken	<ul style="list-style-type: none">• metacognitieve kennis van samenwerken	
zelfstandig leren	<ul style="list-style-type: none">• leerdoelen• leerstrategie• feedback, beoordeling, beloning	<ul style="list-style-type: none">• typen leerstrategieën• relaties tussen doelen, strategieën, toetsing en feedback	<ul style="list-style-type: none">• kunnen kiezen van strategieën• tijds- en plaatskeuzen kunnen maken
zelfverantwoordelijk leren	<ul style="list-style-type: none">• lange-termijn-leerdoelen	<ul style="list-style-type: none">• typen leerdoelen• typen toetsen• typen feedback, beloning en beoordeling	<ul style="list-style-type: none">• kiezen van (sub)doelen• zelftoetsing• zelfbeloning• attributies

Figuur 1. Metacognitieve kennis en vaardigheden benodigd bij de vier varianten van zelfwerkzaamheid. (Bron: Simons en Zuylen (1995))

Voor zelfstandig werken is weinig metacognitieve kennis en vaardigheden nodig, zolang de opdrachten duidelijk genoeg zijn. Voor zelfstandig samenwerken is metacognitieve kennis van samenwerken gewenst, en voor zelfstandig leren moet deze kennis worden uitgebreid met het zelf kunnen kiezen van leerstrategieën en een relatie kunnen leggen tussen leerdoelen, toetsing en feedback. Daarnaast moeten leerlingen de vaardigheid hebben om tijds- en plaatskeuzes te kunnen maken. Het zou mooi zijn als leerlingen dit niveau van zelfwerkzaamheid zouden kunnen bereiken, mede door KWT.

Eerder onderzoek

Uit eerder gedaan onderzoek blijken er diverse redenen te zijn voor het niet volmaakt functioneren van KWT, mede vanwege grote verschillen in de invulling van KWT tussen verschillende scholen (Haaksma et al, 2002). Leerlingen zijn om diverse redenen niet altijd gemotiveerd om gebruik te maken van KWT uren en ook docenten staan niet altijd achter de doelen en/of invulling van KWT uren (Sol & Stokking, 2008). Pul-Hootsen et al (2007) hebben getracht de motivatie van leerlingen ten aanzien van KWT in kaart te brengen. Een belangrijke conclusie uit hun onderzoek is dat KWT met name motiverend werkt als het ingezet wordt als aanvulling op de reguliere lessen.

Ook is er onderzoek gedaan naar de invoering en uitvoering van KWT. Sol & Stokking (2008) gaven de volgende aanbevelingen ten aanzien van de invoering van KWT: faseer en concretiseer de vernieuwing, doe dit in dialoog met alle betrokkenen, creëer goede randvoorwaarden en ondersteuning, vertaal de vernieuwing ook naar de bestaande vaklessen en breng deze in samenhang met de KWT uren, en geef expliciet leiding aan de gewenste cultuuromslag. Haaksma et al (2002) komen na onderzoek op een 8-tal scholen tot de volgende factoren die het welslagen van KWT bepalen: leerlingen zullen beter zelfstandig werken/zelfstandig leren naarmate

1. het duidelijker is wat er van hen verlangd wordt.
2. zij zich in staat achten om te doen wat er van hen verwacht wordt.
3. zij bereid zijn om te doen wat er van hen verwacht wordt.

Onderzoeksvraag

Na voorgaande onderzoeken over de motivatie, invulling, invoering en uitvoering van KWT beschrijft dit artikel of het idee dat bij de leerlingen en docenten leeft met betrekking tot KWT overeenkomt met de reden waarom een school(leiding) deze uren heeft ingevoerd. Centraal staat de vraag: hoe kunnen verbeteringen worden aangebracht in de manier waarop KWT wordt toegepast zodat de visie van de school meer overeenkomt met de beleving van de docenten en leerlingen? De variabelen die hierbij een rol spelen zijn visie, invulling, uitvoering, waarde en schoolsoort:

- Visie: het door de schoolleiding beoogde doel van KWT
- Invulling: Wat verwachten school(leiding), leerlingen en docenten dat er tijdens een KWT uur gebeurt?
- Uitvoering: Wat gebeurt er werkelijk? Wat doen docenten en leerlingen hier voor/mee?
- Waarde: Welke waarden hechten school(leiding), leerlingen en docenten aan KWT?
- Schoolsoort: Is er verschil, met betrekking tot de vorige vier variabelen, als je kijkt naar een reguliere school of een Montessorischool?

Op de volgende deelvragen hopen we een antwoord te krijgen: Waarom heeft de school(leiding) KWT ingevoerd? Hoe denken docenten en leerlingen van 5 havo en 5/6 VWO over het functioneren van KWT-uren op hun school? Komt het idee dat bij de leerlingen en docenten leeft over KWT overeen met de reden waarom een school(leiding) deze uren heeft ingevoerd? Hoe kunnen eventuele verbeteringen worden aangebracht in de manier waar KWT wordt toegepast om zo een positievere houding van docenten en leerlingen ten opzichte van KWT te bevorderen.

Methode

Het onderzoek is gericht op twee scholen, waaronder een regulier (school A) en een Montessori (school B), zodat er onderzocht kan worden of er een verschil is in de resultaten tussen het Montessori onderwijs (met over het algemeen meer ervaring op het gebied van zelfstandig werken) en het reguliere onderwijs (waar over het algemeen aanzienlijk minder ervaring aanwezig is). Op de twee scholen wordt de respons van leerlingen en docenten van 5 havo en 5/6 VWO onderzocht. Deze groep leerlingen is uitgekozen omdat dit de leerlingen zijn die het dichtst bij het vervolgonderwijs staan, waar de zelfstandigheid toegepast zal moeten worden.

School A

School A is een school van ruim 1500 leerlingen, waar op een reguliere manier onderwijs wordt gegeven. Van deze 1500 leerlingen zitten er 139 in 5 Havo, 51 in 5 VWO en 52 in 6 VWO. De belangrijkste aspecten van de visie, beschreven in de schoolgids, zijn *'het laten opgroeien van jongeren tot zelfstandige individuen die in staat zijn om verantwoordelijkheid te dragen'* waarbij *'een actieve bijdrage van de leerlingen wordt verwacht in de school als werkgemeenschap'*. Dit alles met als doel om *'uit alle leerlingen het optimale resultaat te halen, zowel op cognitief als op sociaal-cultureel gebied'*.

De leerlingen werken met studiewijzers die tijdens de reguliere lessen van 45 minuten een leidraad zijn. Tijdens deze lessen wordt er klassikaal uitgelegd en werken leerlingen (al dan niet zelfstandig) aan opdrachten. Naast deze reguliere lessen zijn er KWT uren die zijn afgeschaafd van de reguliere lessen. Leerlingen schrijven zich in voor KWT met behulp van CUPweb, waarbij het er op neerkomt dat er 7 tot 12 uur van de in totaal 30 lessen per week aan KWT besteed moet worden. Hierbij hangt de hoeveelheid KWT uren af van het aantal reguliere lessen dat in het rooster staat. In plaats van KWT kunnen leerlingen tijdens deze uren ook voor SWT (studiewerktijd of stilte werktijd) kiezen, wat betekent dat je geheel zelfstandig, zonder docent, in stilte met je eigen werk bezig bent.

Enkele regels die gelden tijdens KWT(/SWT):

- Je werkt in de onderbouw aan het vak waar je voor hebt ingeroosterd, in de bovenbouw mag je zelf kiezen waar je aan werkt.
- Je mag jezelf maximaal twee uur per week voor een SWT inroosteren.
- Tijdens een SWT moet het stil zijn, op alle andere plekken is fluisterend overleg toegestaan (deels ook afhankelijk van het regime van de docent).

Beschrijving school B

School B is een Montessorischool voor havo en VWO en heeft 820 leerlingen, waarvan er 42, 98 en 88 in respectievelijk 5 Havo, 5 VWO en 6VWO zitten. De visie op het onderwijs is afgeleid van de ideeën van Maria Montessori en wordt in het schoolboekje beschreven als: *'We proberen ons onderwijs zoveel mogelijk af te*

stemmen op de individuele leerling met zijn eigen mogelijkheden, omstandigheden, interesse en werktempo. We vinden het belangrijk dat een leerling op school leert zelfstandig te worden en eigen verantwoordelijkheid te dragen. We willen dat bereiken door leerlingen een zekere mate van vrijheid te geven, waarbinnen hij eigen keuzen kan maken. Op onze school bestaat het onderwijs niet alleen uit klassikale instructie, maar ligt er veel nadruk op zelfwerkzaamheid door leerlingen.'

Leerlingen maken gebruik van studiewijzers en/of het boekje waarin per werkperiode beschreven staat wat gedaan moet worden om het 'normtempo' bij te houden. Tijdens reguliere lessen is er een onderscheid te maken tussen 'vrijwerklessen' en (gedeeltelijk) klassikale lessen. Tijdens vrijwerklessen bepaalt de leerling aan de hand van de planning zelf met welk deel van de leerstof hij (individueel of in kleine groepjes) aan de slag gaat, mits dit tot het vak behoort dat op dat moment gegeven wordt. Ook komen meer geleide vormen van zelfstandig werken voor waarbij de docent leerlingen gericht aan het werk zet.

Naast de zelfwerkzaamheid tijdens deze 'reguliere lessen' hebben alle leerlingen (boven- en onderbouw) elke dag tijdens het 2^e uur 60 minuten lang keuzewerktijd. Tijdens dit verplichte uur kiezen leerlingen zelf spontaan bij welke leraar ze gaan werken, waarbij halverwege de keuzeles van lokaal gewisseld mag worden. Het is dus niet nodig om je van te voren in te roosteren, wat betekent dat er ook geen rooster beschikbaar is voor deze uren. Ondanks dat deze aanpak een vorm van KWT zou kunnen beschrijven zijn we in dit onderzoek niet geïnteresseerd in deze uren omdat het op deze school vanzelfsprekend is dat alle leerlingen deze uren volgen, zonder enige discussie. Uren die wel meer betrekking hebben op ons onderzoek (dat ook juist op de bovenbouw gericht is in verband met de aansluiting naar het vervolgonderwijs) en die als een vorm van KWT gezien kunnen worden zijn de begeleidingslessen: ieder vak is 'gekort' en krijgt voor elke 3 lessen één begeleidingsles terug. Iedere leerling uit de bovenbouw vult de gaten in zijn vaste rooster op door 'in te cuppen' voor de begeleidingslessen zodat er een vierkant rooster ontstaat (elke dag van 8.40u tot 15.00u). Hierbij gaat het om 3 à 8 van de 20 lessen per week, afhankelijk van het vaste rooster. Het verschil met de keuzewerktijd is dat er nu wel een begeleidingslessenrooster is dat je kunt gebruiken om je voor een bepaald uur bij een vak of docent in te schrijven. Naast het inschrijven bij een docent of vak kun je ook in de aula inschrijven (voor groepswork), op de stiltegang of in de mediatheek. Dit doe je aan het begin van elke periode, waarbij je tussendoor wel de mogelijkheid hebt om je keuze te veranderen. Hierdoor hebben leerlingen de mogelijkheid de lestijden voor een vak af te stemmen op de eigen leerbehoefte.

Deze manier van werken is te vergelijken met KWT op andere middelbare scholen. Enkele regels die tijdens deze uren gelden zijn:

- Je werkt aan het vak waar je je voor hebt ingeroosterd (want anders neem je misschien een plek in van iemand die wel graag aan dat vak had willen werken).
- Je mag jezelf maximaal twee uur per week in de mediatheek, stiltegang of aula ('niet-vakuren') inroosteren.
- Op de stiltegang moet het stil zijn, en op alle andere plekken is fluisterend overleg toegestaan (deels ook afhankelijk van het regime van de docent).

De schoolgids beschrijft ook: *'We vinden het belangrijk dat leerlingen leren zelf hun schoolwerk in te delen en te plannen en daardoor leren mede verantwoordelijkheid te dragen voor hun studie. Leerlingen kunnen dus voor een deel zelf bepalen waaraan*

ze op een bepaald moment gaan werken.’ ‘Naarmate de leerling beter in staat blijkt zelf de verantwoordelijkheid voor zijn werktempo te dragen, krijgt hij daartoe meer de gelegenheid.’ Hierbij wordt wel de kanttekening gemaakt dat de tempovrijheid van leerlingen een vrijheid in gebondenheid is omdat het ‘normtempo’ wel bijgehouden moet worden. Dit kan betekenen (zeker in de bovenbouw) dat er ook nog wel buiten schooltijd aan school gewerkt moet worden. Dit wordt echter (bijna) niet als ‘huiswerk’ (zoals op reguliere scholen) opgegeven omdat de leerlingen zelf vrij zijn om te kiezen wat ze wanneer doen. Huiswerk wordt dan ook niet gecontroleerd, maar je kunt eventueel wel op je werktempo worden aangesproken.

Onderzoek

Tijdens het onderzoek wordt er gekeken naar eventuele verschillen in de variabelen kijkend naar leerlingen, docenten en de schoolleiding. Informatie over de verschillende variabelen is in eerste instantie verkregen middels literatuuronderzoek. Dit is als achtergrond gebruikt voor het opzetten van een eerste interview met de school(leiding) om te achterhalen wat de visie is op KWT. Met deze kwalitatieve gegevens en literatuur is het mogelijk om een enquête te maken waarmee op zowel een kwantitatieve als kwalitatieve manier de verschillen naar boven gebracht worden. Deze enquête is opgebouwd uit een aantal vragen per variabele. De vragen zijn te vinden in de bijlagen 1 t/m 11. Deze vragen, die op een schaal van 1 (helemaal niet mee eens) tot 6 (helemaal mee eens) beantwoord kunnen worden, dragen bij aan het kwantitatieve deel van het onderzoek. Daarnaast zijn er ook 2 open vragen die beantwoord dienen te worden, wat een kwalitatieve manier is om een deel van de eventuele verschillen naar boven te brengen. De open vragen zijn: ‘Waarom denk je dat je school KWT heeft ingevoerd?’ en ‘Heb je nog tips voor KWT bij jou op school?’ Door de opgestelde enquête voor te leggen aan 5 leerlingen kon bepaald worden of er nog wijzigingen doorgevoerd moesten worden voordat de enquête als elektronische vragenlijst door alle respondenten (leerlingen en docenten) ingevuld kon worden.

De respons van de enquêtes is statistisch verwerkt om zo op een overzichtelijke manier de resultaten weer te geven die bestudeerd kunnen worden op het voorkomen van verschillen en overeenkomsten tussen schoolleiding, docenten en leerlingen. Tot slot hebben we verbeterpunten geformuleerd als hier aanleiding voor was.

Resultaten

Tabel 1 toont het aantal reacties per leerjaar en per school. Duidelijk is dat niet op allebei de scholen in dezelfde mate door leerlingen en docenten is gereageerd.

Tabel 1. Respons op de enquête

	School A	School B
HAVO5	79	11
VWO5	15	18
VWO6	16	11
Docenten	12	1
Totaal	122	41

Voor de onderzoeksvraag is vooral het verschil tussen schooltype en de rol van leerlingen of docent belangrijk. Daarom zal daar de nadruk op liggen. Voor

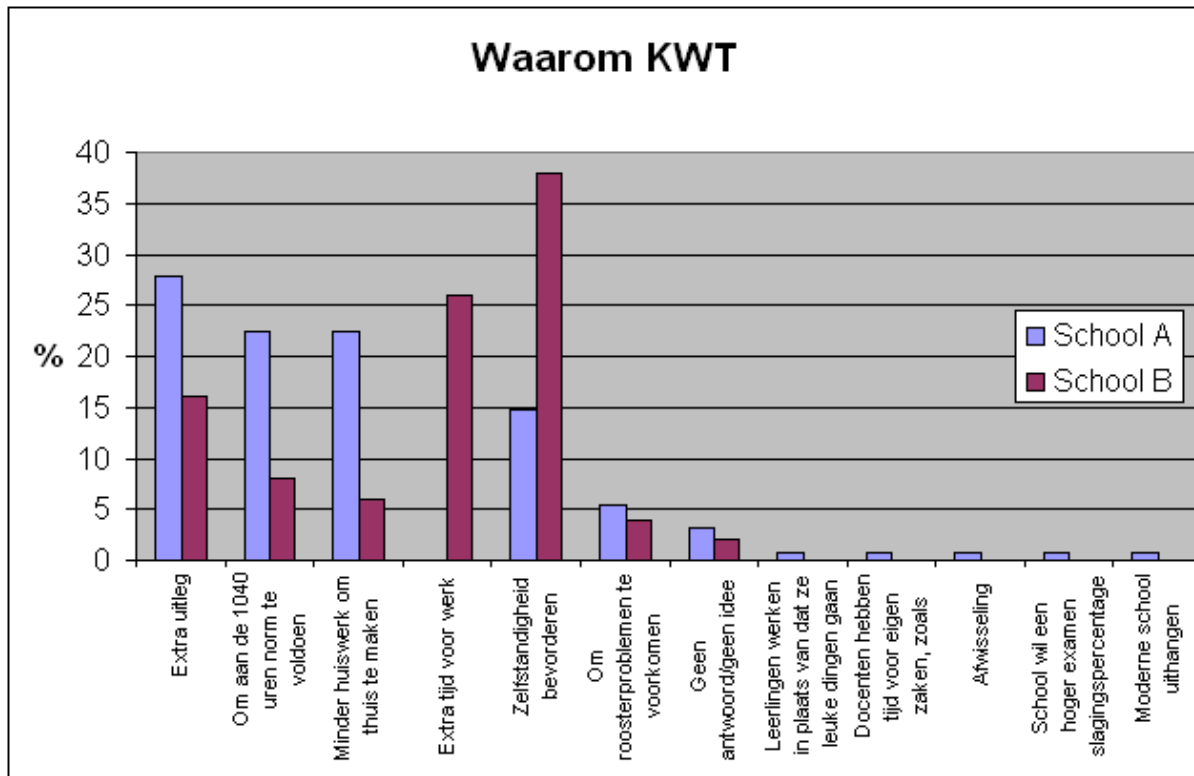
verschillen bij de overige aspecten verwijzen we dan ook door naar bijlagen 1 t/m 15 waarin ook de niet beschreven resultaten staan weergegeven.

Het is ook niet wenselijk om hier alle verschillen tussen schoolleiding, docenten en leerlingen te bespreken. Daarom worden alleen de opmerkelijkste resultaten en de significant verschillende resultaten beschreven.

Schooltype

Waarom KWT

In figuur 2 is te zien dat respondenten op school B denken dat de school KWT heeft ingevoerd zodat leerlingen zelf wat extra tijd kunnen besteden aan een vak naar behoefte en om de zelfstandigheid te bevorderen. Als je dit vergelijkt met de reden

Figuur 2. Waarom is KWT ingevoerd?

van KWT op school A dan is daar een verschil zichtbaar: op school A lijkt de meerderheid van de respondenten te denken dat KWT is ingevoerd om extra uitleg te krijgen over een vak, om aan de 1040 uren norm te voldoen en om te zorgen dat er aan het eind van de dag minder huiswerk is. Deze punten worden ook op school B genoemd, maar in veel mindere mate, wat aangeeft dat leerlingen minder gericht zijn op zo min mogelijk huiswerk hebben, maar meer zelf 'verstandige' keuzes maken in de keuzes voor KWT. De belangrijkste reden van school A, zelf kiezen voor extra tijd voor een vak, wordt ook op school B wel genoemd, maar in mindere mate. De tweede belangrijke reden op school A, zelf bewust kiezen voor welk vak je nog wat tijd nodig hebt, wordt op school B helemaal niet genoemd.

Invulling

Qua invulling van KWT wordt er op beide scholen aangegeven dat er over het algemeen wel een vakdocent aanwezig is van het vak waar je je voor hebt ingeschreven en dat het de bedoeling is dat je aan je huiswerk werkt (zie tabel 2).

Ook wordt er over het algemeen geen extra opdracht meegegeven voor tijdens KWT, al blijkt dit resultaat significant sterker naar voren te komen op school B dan op school A ($P=0.0067$). Een ander significant verschil ($P=0.0196$) tussen de twee scholen is dat de leerlingen van school A relatief vaker van mening zijn dat ze niet genoeg keuzemogelijkheden hebben bij het inschrijven voor KWT.

Tabel 2. Vergelijking van invulling van KWT op school A en B

	School A	School B	SEM	P
Plaats	2.90	3.65	0.193	0.0196
Aanwezigheid vakdocent	5.42	5.27	0.128	0.4590
Huiswerk	5.03	4.57	0.174	0.0712
Speciale opdrachten	2.58	1.73	0.204	0.0067

Uitvoering

Tabel 3 toont de motivatie van leerlingen op school A en B op basis waarvan zij zich inschrijven voor KWT lessen van de desbetreffende vakken. Leerlingen op school A en B kiezen beiden voor vakken waarvoor zij extra uitleg willen en/of voor vakken waar zij veel moeite mee hebben. Duidelijke verschillen tussen leerlingen van school A en B zijn dat leerlingen van school A vaker tot doel hebben om het aantal tussenuren zover mogelijk in te vullen met KWT uren, ongeacht voor welke vakken deze KWT uren zijn ($P=0.0001$). Daarnaast kiezen leerlingen van school B vaker voor vakken waar zij veel huiswerk voor hebben ($P=0.0001$) en voor vakken waar ook hun vrienden en vriendinnen voor kiezen ($P=0.0344$).

Tabel 3. Vergelijking van uitvoering van KWT op school A en B

	School A	School B	SEM	P
Tussenuren	5.30	4.06	0.208	0.0001
Extra uitleg	3.96	4.42	0.188	0.1400
Minder huiswerk	3.51	4.83	0.185	0.0001
Vak met meeste moeite	4.15	4.19	0.199	0.8843
Vrienden/vriendinnen	2.64	3.28	0.191	0.0344

Waarde

Tabel 4 toont het waardeoordeel van leerlingen op school A en B ten opzichte van KWT lessen. Leerlingen van zowel school A en B zijn positief over de manier waarop zij hun KWT uren invullen; beide groepen leerlingen vinden dat zij hard werken tijdens KWT. Daarnaast zijn leerlingen op beide scholen overtuigd van het nut van KWT. Op de vraag of leerlingen zelfstandig keuzes leren maken zijn zij matig positief (3.22 op school A; 3.46 op school B). Verschillen tussen beide scholen zien we op de vraag of leerlingen minder huiswerk hebben door het volgen van KWT uren. Leerlingen van beide scholen geven aan inderdaad minder huiswerk te hebben, maar dit geldt in sterkere mate voor leerlingen van school A ($P=0.0043$). Daarnaast geven leerlingen van school B sterker aan meer uitleg te krijgen in KWT lessen ten opzichte van reguliere lessen dan leerlingen van school A ($P=0.0013$).

Tabel 4. Vergelijking van waarde van KWT op school A en B

	School A	School B	SEM	P
Hard werken	4.78	4.66	0.156	0.6122
Minder huiswerk	5.16	4.51	0.167	0.0043
Nuttig	4.60	5.06	0.188	0.1054
Meer uitleg	3.28	4.26	0.195	0.0013
Zelfstandig keuzes maken	3.22	3.46	0.228	0.4834

Tips

Op de vraag of leerlingen tips kunnen geven aangaande de KWT uren op hun school kwam één tip sterk naar voren. Leerlingen willen een grotere keuze aan vakken bij het invullen van hun KWT uren. Momenteel is de keuze aan vakken te beperkt. In meer beperkte mate wordt aangegeven dat leerlingen flexibelere regels willen ten aanzien van het inplannen van KWT uren.

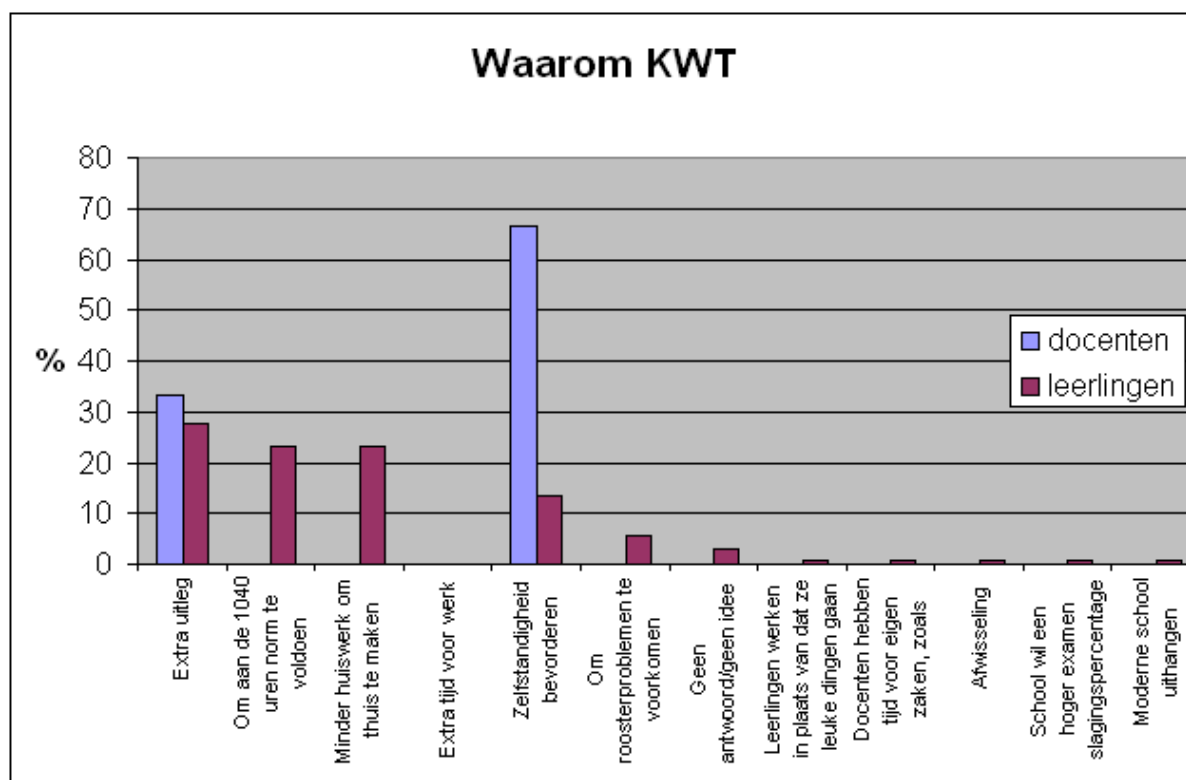
Rol

Waarom KWT

Figuur 3 geeft aan welke ideeën leerlingen en docenten hebben over de vraag waarom KWT is ingevoerd. Docenten geven duidelijk 2 hoofdredenen aan van de invoer van KWT: 1) de mogelijkheid tot het geven van extra uitleg en 2) het bevorderen van het zelfstandig leren. Leerlingen lijken een minder duidelijk beeld te hebben over het waarom van de KWT invoering. Een deel van de leerlingen geeft, in overeenstemming met docenten, aan dat KWT is ingevoerd om mogelijkheden te hebben tot extra uitleg en om de zelfstandigheid te bevorderen. Grofweg de andere helft van de leerlingen geeft echter aan dat ook 1) het voldoen aan de 1040 uren norm, 2) vermindering van de huiswerklast en 3) het voorkomen van roosterproblemen te grondslag hebben gelegen aan de invoering van KWT.

Invulling

Tabel 5 toont de verschillen in denkbeelden van leerlingen en docenten omtrent de manier waarop KWT moet worden en/of wordt ingevuld. Uit deze tabel komt duidelijk naar voren dat leerlingen niet heel negatief zijn ten opzichte van de mogelijkheid om voor een bepaald vak KWT te volgen. Zij geven aan dat er redelijk vaak voldoende plaats is. Docenten daarentegen hebben een veel negatievere kijk op de hoeveelheid

Figuur 3. Waarom is KWT ingevoerd?

plaats binnen een bepaald KWT uur (3.07 vs. 1.00; $P=0.0006$). Leerlingen hebben ook een positiever oordeel dan docenten over de aanwezigheid van een vakdocent tijdens een KWT uur ($P=0.0064$). Tot slot verschillen leerlingen en docenten ook van mening over de vraag of er tijdens KWT aan huiswerk mag worden gewerkt. Leerlingen zijn er sterk van overtuigd dat dat wel degelijk de bedoeling is tijdens KWT (score 5.15) terwijl voor docenten huiswerk een minder belangrijke plaats binnen KWT heeft (score 3.44; $P=0.0001$).

Tabel 5. Vergelijking van invulling van KWT tussen leerling en docent

	Leerling	Docent	SEM	P
Plaats	3.07	1.00	0.359	0.0006
Aanwezigheid vakdocent	5.50	4.38	0.448	0.0064
Huiswerk	5.15	3.44	0.399	0.0001
Speciale opdrachten	2.61	2.20	0.330	0.5052

Uitvoering

Tabel 6 toont de mogelijke verschillen in denkbeelden van leerlingen en docenten omtrent de manier waarop KWT wordt uitgevoerd. Doorgaans verschillen deze denkbeelden tussen leerlingen en docenten echter niet. Twee interessante bevindingen omtrent de zelfwerkzaamheid worden er hier uitgelicht. Ten eerste denken docenten sterker dan leerlingen dat zij (de docenten) het zijn die bepalen wat er tijdens KWT door de leerlingen moet worden gedaan ($P=0.0135$). Daarnaast denken docenten ook sterker dan leerlingen dat zij het zijn die bepalen of er door de leerlingen wel of niet goed is gewerkt ($P=0.0600$).

Tabel 6. Vergelijking van uitvoering van KWT tussen leerling en docent

	Leerling	Docent	SEM	P
Tussenuren	5.33	4.80	0.542	0.3454
Extra uitleg	4.02	2.80	0.512	0.1131
Minder huiswerk	3.50	3.80	0.417	0.6960
Vak met meeste moeite	4.18	3.60	0.418	0.4248
Vrienden/vriendinnen	2.59	3.60	0.453	0.1708
Docent bepaalt wat te doen	1.55	2.80	0.535	0.0135
Docent bepaalt goed gewerkt	1.96	3.20	0.500	0.0600

Waarde

Tabel 7 toont de mogelijke verschillen in denkbeelden van leerlingen en docenten omtrent de manier waarop KWT wordt uitgevoerd. Doorgaans hebben leerlingen en docenten dezelfde waardeoordelen omtrent KWT. Wel is er een trend te observeren dat leerlingen een beter beeld hebben omtrent hun inzet tijdens de KWT lessen dan docenten ($P=0.0752$).

Tabel 7. Vergelijking van waarde van KWT tussen leerling en docent

	Leerling	Docent	SEM	P
Hard werken	4.83	3.80	0.570	0.0752
Minder huiswerk	5.19	4.60	0.486	0.2258
Nuttig	4.63	4.00	0.348	0.3557
Meer uitleg	3.24	4.00	0.353	0.2938
Zelfstandig keuzes maken	3.18	3.40	0.403	0.3026

Tips

Op de vraag of leerlingen en docenten tips kunnen geven aangaande de KWT uren op hun school kwam een aantal interessante tips naar voren. Leerlingen willen met name een grotere keuze aan vakken bij het invullen van hun KWT uren. Momenteel is de keuze aan vakken te beperkt. In meer beperkte mate wordt aangegeven dat leerlingen flexibelere regels willen ten aanzien van het inplannen van KWT uren. Docenten geven sterk aan dat zij een dwingend advies willen geven aan leerlingen om KWT uren te volgen van een specifiek vak. Daarnaast maken zij zich sterk voor het verlengen van de KWT uren.

Conclusie en Discussie

Samenvattend kunnen we concluderen dat het idee dat bij de leerlingen en docenten leeft met betrekking tot KWT zeker niet in alle gevallen overeenkomt met de visie, de reden waarom een school(leiding) deze uren heeft ingevoerd. Aansluitend op eerder onderzoek (Sol & Stokking, 2008) zien we dat deze discrepantie groter is op de school waar de vernieuwing minder naar de bestaande vaklessen is vertaald en in samenhang is gebracht met de KWT uren. Het bevorderen van zelfstandigheid (in welke vorm dan ook) wordt nauwelijks als reden aangevoerd door de leerlingen van de reguliere school, terwijl zowel leerlingen van de Montessori school als docenten en schoolleiding van beide scholen aangeven dat dit een zeer belangrijke reden is voor de invoering van KWT uren. Deze zelfstandigheid is op de Montessori school ook in de bestaande vaklessen een belangrijk thema. De metacognitieve vaardigheden en kennis (zoals samenwerken en tijds- en plaatskeuzes kunnen maken) die nodig zijn bij de leerling die zelfverantwoordelijk leert in een KWT uur (Simons en Zuylen (1995)), lijken op de Montessori school ook in de bestaande vaklessen aangesproken te worden.

Wat verwachten school(leiding), leerlingen en docenten nu dus eigenlijk dat er tijdens een KWT uur gebeurt? Hoewel zowel docenten als leerlingen aangeven dat een reden voor de invoering van de KWT uren is dat er zo meer individuele uitleg gegeven kan worden, blijkt de leerling bij de daadwerkelijke invulling van de KWT uren voornamelijk huiswerk te maken. Docenten blijken verder opmerkelijk negatiever te zijn over de keuzevrijheid van leerlingen bij het invullen van hun KWT-rooster, dan de leerlingen zelf. Een mogelijke verklaring ligt in de situatie dat de bezorgde docent aan de volledig ongeïnteresseerde maar welopgevoede leerling vraagt: "waarom kies je mijn KWT-uur niet?", die met een leugentje om bestwil antwoordt dat er helaas geen plaats voor hem/haar meer was... Hoewel met name de schoolleiding van de reguliere school aangaf dat talen wellicht minder geschikt zijn voor KWT uren, blijkt de leerling daar geen onderscheid in te maken. Wellicht omdat de leerling de KWT uren ziet als goede gelegenheid om huiswerk te maken, waar de docent hoopt op een mooi moment voor extra individuele aandacht.

In de daadwerkelijke uitvoering van KWT uren ligt wellicht een verklaring voor dit verschil. Door de vorm waarin KWT uren gegeven worden op de reguliere school van ons onderzoek blijken leerlingen van deze school eerst en voornamelijk die KWT uren te kiezen die mooi in hun rooster passen. Deze leerlingen werken dan ook niet altijd aan het vak van de KWT, en zullen niet altijd baat hebben bij die geboden mogelijkheid tot extra individuele aandacht.

Welke waarde hechten school(leiding), leerlingen en docenten aan KWT? Sol & Stokking (2008) gaven aan dat leerlingen om diverse redenen niet altijd gemotiveerd zijn om gebruik te maken van KWT uren. Ook docenten staan volgens hen niet altijd achter de doelen en/of invulling van KWT uren. Ons onderzoek laat echter zien dat zowel leerlingen als docenten van de beide scholen overwegend positief zijn over de waarde van de KWT uren. Deze waarde komt tot uitdrukking op verschillende manieren: zoals al eerder aangegeven, blijken de leerlingen van de reguliere school sterker aan te geven dat zij door de KWT uren minder huiswerk hebben, terwijl de leerlingen van de Montessori school met name aangeven dat ze meer uitleg krijgen in de KWT uren. Een mogelijke verklaring van dit verschil wordt gevormd door het feit het Montessori onderwijs geen huiswerk kent in de traditionele zin.

Aanbevelingen

De beide scholen in ons onderzoek verschillen in de wijze waarop zij de KWT aanbieden. Op de reguliere school worden de KWT uren verspreid over de dag aangeboden en kunnen leerlingen hun KWT uren zelfstandig inroosteren. De keuzes van leerlingen worden daardoor niet alleen gestuurd door hun behoefte aan extra uitleg of aandacht voor een vak, maar ook door het tijdstip waarop een KWT uur aangeboden wordt. Zo kiezen leerlingen vaak liever voor een KWT uur dat aangeboden wordt in een tussenuur, dan voor een KWT uur dat aangeboden wordt aan het eind of begin van de dag. Op de Montessori school van ons onderzoek zijn de KWT uren alle leerlingen op hetzelfde tijdstip geroosterd, en kan de leerling op dit tijdstip een keuze maken voor een bepaald vakgebied. Hierbij is de zelfstandigheid van de leerling dus beperkt tot de keuze van de invulling van het KWT, en speelt het tijdstip geen rol. Het is interessant dat de leerlingen op de reguliere school op het gebied van KWT een grotere keuzevrijheid hebben dan de leerlingen van de Montessori school, terwijl dit laatste schooltype een grotere nadruk legt op de zelfstandigheid van de leerling, en leerlingen van deze school een grotere nadruk leggen op de toegenomen zelfstandigheid als motivatie voor de invoering van KWT. Blijkbaar hoeft een meer stringente roostering van KWT geen nadelige gevolgen te hebben voor de (ervaren) zelfstandigheid van de leerlingen. Onze eerste aanbeveling zou dan ook zijn om ook op de reguliere school de KWT uren dagelijks in te roosteren op een vast tijdstip. Uiteraard dient hierbij gekeken te worden naar de haalbaarheid van een dergelijke roostering.

Onze tweede aanbeveling is om meer nadruk te leggen op de koppeling tussen KWT en de zelfstandigheid van de leerling. Het bevorderen van zelfstandigheid is een belangrijke motivatie voor de school(leiding) om KWT uren in te voeren, maar komt slechts beperkt naar voren bij leerlingen. Wij raden aan deze doelstelling duidelijker te communiceren naar de leerling en de docent. In dit licht zouden wij, in navolging van Sol & Stokking (2008) willen aanbevelen om de vernieuwing ook te vertalen naar de bestaande vaklessen, en de samenhang tussen deze uren en de KWT uren te versterken.

Beperkingen van dit onderzoek en aanbevelingen voor vervolgonderzoek

Uiteraard is ook dit onderzoek, als ieder onderzoek, verre van volmaakt of volledig. De eerste beperking ligt in de focus van het onderzoek. Met name de docenten geven aan een dwingend advies te willen geven aan leerlingen om KWT uren te volgen van een specifiek vak. In hoeverre komt dit idee overeen met de behoefte de zelfstandigheid te bevorderen? En is de wens van de schoolleiding om de

zelfstandigheid te bevorderen eigenlijk een reële wens of is het puberbrein daar nog helemaal niet aan toe? Allemaal belangrijke vragen waar wij ons in dit onderzoek echter niet aan gewaagd hebben. De tweede beperking ligt in de hoeveelheid beschikbare data. Van de reguliere school mochten wij aanmerkelijk meer data ontvangen dan van de Montessori school. De inside-information die wij hadden over de reguliere school is waardevol, omdat daar ook vaak de zere punten, de kritiek en de problemen naar voren komen, die onder de oppervlakte verscholen blijven bij een interview met een buitenstaander. Doordat de twee scholen van ons onderzoek op meerdere punten van elkaar verschillen is de koppeling tussen oorzaak en gevolg niet altijd duidelijk. Vervolgonderzoek, onder meerdere scholen, en wellicht ook meerdere schooltypen, is noodzakelijk om beter inzicht te krijgen in deze zaken. Een verdere verdieping zou aangebracht kunnen worden door het volgen van deze scholen door de tijd, waardoor een beter inzicht ontstaat in de dynamiek in de meningen over KWT, en het de relatie tussen deze meningen enerzijds en de schooltype en vorm van KWT anderzijds.

Literatuur

- [1] Haaksma, T. & Van den Hurk, P. & Nierop, D. & Pel, B. (2002). *Keuzewerktijd in de tweede fase*. 's Hertogenbosch: brochure VSLPC.
- [2] Pul-Hootsen, A. & Oomens, F. & Lensveld, D. (2007) *Keuzewerktijd: Opvulling, invulling of aanvulling?*
- [3] Simons, P.R.J & Zuylen, J.G.G. (1995). De didactiek van leren leren. Van zelfstandig werken naar zelfverantwoordelijk leren. *Studiehuisreeks. 4*. Tilburg: MesoConsult.
- [4] Sol, Y. & Stokking, K. (2008). *Keuzewerktijd en verandering van leercultuur*. Utrecht.
- [5] Woolfolk, A. & Hughes, M. & Walkup, V. (2004). *Educational Psychology*, Pearson Education, Inc., 9^e ed. 374-382.

Pascal van de Nieuwegiessen, Bianca Verlegh-Snel en Margo Oomes zijn docent-in-opleiding, respectievelijk voor het schoolvak biologie, wiskunde, wiskunde aan het IVLOS te Utrecht. In het kader van hun opleiding tot eerste-graadsdocent verrichtten zij een onderzoek naar KWT. De resultaten van dit Praktijkgericht Onderzoek (pgo) en de aanbevelingen die zij naar aanleiding hiervan doen, vormen de basis van

Bijlage 1 - School A versus School B

Vraag	Amersfoort	Zeist	SEM	t	df	P
Er is altijd plaats voor me bij de KWT (keuze) die ik wil	2,90	3,65	0,193	-2,360	148	0,0196
Bij een KWT (keuze) is altijd een docent van dat vak aanwezig	5,42	5,27	0,128	0,742	146	0,4590
Het is de bedoeling dat je aan je (huis)werk werkt tijdens KWT (keuze)	5,02	4,57	0,174	1,817	148	0,0712
Je krijgt vaak speciale opdrachten om tijdens KWT (keuze) te maken	2,58	1,73	0,204	2,749	146	0,0067
Frans is geschikt voor KWT (keuze)	1,99	3,27	0,341	-2,670	147	0,0084
Duits is geschikt voor KWT (keuze)	2,59	3,41	0,346	-1,624	146	0,1065
Engels is geschikt voor KWT (keuze)	4,38	4,92	0,207	-1,606	146	0,1104
Latijn is geschikt voor KWT	1,31	3,00	1,607	-1,042	109	0,2995
Geschiedenis is geschikt voor KWT (keuze)	3,14	3,03	0,358	0,226	147	0,8217
Aardrijkskunde is geschikt voor KWT (keuze)	1,71	2,73	0,353	-2,102	146	0,0372
Economie is geschikt voor KWT (keuze)	2,97	3,35	0,363	-0,725	147	0,4694
Management & Organisatie is geschikt voor KWT (keuze)	2,91	2,92	0,370	-0,016	147	0,9876
Levensbeschouwing is geschikt voor KWT	1,90	3,00	1,604	-0,696	110	0,4880
Maatschappijleer is geschikt voor KWT (keuze)	2,44	3,08	0,352	-1,280	145	0,2024
Maatschappijwetenschappen is geschikt voor KWT	1,94	3,00	1,622	-0,582	108	0,5620
Wiskunde A is geschikt voor KWT (keuze)	3,11	3,05	0,368	0,103	146	0,9180
Wiskunde B is geschikt voor KWT (keuze)	3,32	4,11	0,344	-1,536	145	0,1267
Wiskunde C is geschikt voor KWT (keuze)	1,28	1,86	0,331	-1,308	146	0,1931
Wiskunde D is geschikt voor KWT (keuze)	1,54	2,70	0,350	-2,419	146	0,0168
Natuurkunde is geschikt voor KWT (keuze)	2,53	3,89	0,345	-2,666	146	0,0086
Algemene Natuurwetenschappen is geschikt voor KWT (keuze)	1,36	2,81	0,316	-3,324	146	0,0011
Scheikunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,29	4,08	0,330	-1,577	145	0,1169
Natuur, Leven & Technologie is geschikt voor KWT (keuze)	2,11	1,54	0,326	1,223	146	0,2231
Biologie is geschikt voor KWT (keuze)	3,64	3,51	0,352	0,251	146	0,8023
Kunst beeldend is geschikt voor KWT (keuze)	1,16	2,70	0,327	-3,700	145	0,0003
Kunst drama is geschikt voor KWT	1,10	3,00	1,591	-1,383	109	0,1696
Muziek is geschikt voor KWT (keuze)	0,75	2,49	0,300	-4,735	144	0,0000
Ckv is geschikt voor KWT (keuze)	2,10	3,41	0,318	-2,909	146	0,0042
Kcv is geschikt voor KWT	1,30	3,00	1,599	-1,132	109	0,2600
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik extra uitleg voor wil	3,96	4,42	0,188	-1,484	140	0,1400
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik vaak het meeste (huis)werk voor heb.	3,51	4,83	0,185	-4,319	140	0,0000
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar de meeste van mijn vrienden/vriendinnen naar toe gaan	2,64	3,28	0,191	-2,137	140	0,0344
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik de meeste moeite mee heb	4,15	4,19	0,199	-0,146	140	0,8843
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal zo dat ik zo min mogelijk tussenuren heb	5,30	4,06	0,208	4,685	140	0,0000
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak van de docent die de KWT geeft	2,96	4,36	0,152	-5,705	140	0,0000

Bijlage 1 - School A versus School B

Vraag	Amersfoort	Zeist	SEM	t	df	P
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik extra uitleg voor wil	3,65	4,39	0,171	-2,825	140	0,0054
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik de meeste moeite mee heb	3,72	4,06	0,174	-1,365	140	0,1744
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik het meeste (huis)werk voor heb.	4,69	4,64	0,166	0,207	140	0,8361
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar mijn buurman/vrouw aan werkt	1,91	2,17	0,149	-1,149	140	0,2524
Ik bepaal zelf wat ik tijdens KWT (keuze) doe	5,39	5,11	0,138	1,416	140	0,1591
De docent bepaalt wat ik tijdens KWT (keuze) doe	1,61	2,00	0,151	-1,783	140	0,0768
Het is tijdens een KWT (keuze) uur meestal wel duidelijk wat je moet gaan doen	4,52	4,03	0,188	1,877	140	0,0625
Ik heb vaak niks te doen tijdens KWT (keuze)	2,40	2,25	0,179	0,560	140	0,5761
Tijdens KWT (keuze) mag je overleggen	4,47	4,89	0,157	-1,702	140	0,0909
Tijdens KWT (keuze) mag je samenwerken	4,57	4,94	0,148	-1,587	140	0,1148
Tijdens KWT (keuze) mag je in groepjes werken	3,81	4,44	0,192	-2,147	140	0,0335
Tijdens KWT (keuze) mag je vragen stellen aan de docent	5,35	5,53	0,129	-0,936	140	0,3507
Ik ben meestal hard aan het werk tijdens KWT (keuze)	4,25	3,67	0,162	2,384	140	0,0185
Aan het eind van KWT (keuze) bepaalt een docent of ik goed heb gewerkt	2,02	1,75	0,155	1,033	140	0,3032
Aan het eind van KWT (keuze) bepaal ik zelf of ik goed heb gewerkt	4,13	4,53	0,190	-1,350	140	0,1791
Ik krijg genoeg uitleg als ik er behoefte aan heb tijdens KWT (keuze)	4,27	4,42	0,160	-0,597	140	0,5512
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leerwerk	2,66	2,89	0,190	-0,807	140	0,4208
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leeswerk	3,34	3,00	0,168	1,329	140	0,1861
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor maakwerk	5,02	5,00	0,155	0,085	140	0,9325
Ik leer meer tijdens de lessen dan tijdens KWT (begeleidingslessen)	4,02	3,71	0,219	0,943	137	0,3473
Ik werk hard tijdens KWT (begeleidingslessen) zodat ik thuis minder (huis)werk heb	4,78	4,66	0,156	0,508	137	0,6122
Door KWT (begeleidingslessen) heb ik minder (huis)werk aan het eind van de dag	5,16	4,51	0,167	2,907	137	0,0043
Ik vind KWT (begeleidingslessen) uren nuttig	4,60	5,06	0,188	-1,630	137	0,1054
Ik vind de manier waarop KWT (begeleidingslessen) wordt ingezet goed	4,35	4,31	0,204	0,109	137	0,9137
Tijdens KWT (begeleidingslessen) krijg ik meer uitleg dan waar in de klassikale les tijd voor zou zijn	3,28	4,26	0,195	-3,278	137	0,0013
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren werken	3,34	3,31	0,210	0,070	137	0,9445
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren plannen	3,13	3,37	0,225	-0,750	137	0,4547
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig keuzes leren maken	3,22	3,46	0,228	-0,703	137	0,4834
Ik vind dat er meer tijd voor KWT (begeleidingslessen) moet komen	2,86	3,89	0,227	-3,180	137	0,0018

Bijlage 2 - School A HAVO5 vs School B HAVO5

Vraag	Amersfoort	Zeist	SEM	t	df	P
Er is altijd plaats voor me bij de KWT (keuze) die ik wil	3,01	3,92	0,326	-1,688	85	0,0951
Bij een KWT (keuze) is altijd een docent van dat vak aanwezig	5,46	5,42	0,203	0,135	84	0,8930
Het is de bedoeling dat je aan je (huis)werk werkt tijdens KWT (keuze)	5,12	4,25	0,298	2,297	85	0,0241
Je krijgt vaak speciale opdrachten om tijdens KWT (keuze) te maken	2,57	1,58	0,330	1,915	84	0,0589
Frans is geschikt voor KWT (keuze)	1,73	3,33	0,568	-2,111	85	0,0377
Duits is geschikt voor KWT (keuze)	2,45	2,83	0,588	-0,463	84	0,6448
Engels is geschikt voor KWT (keuze)	4,53	5,00	0,356	-0,863	84	0,3905
Latijn is geschikt voor KWT	1,19	6,00	0,242	-2,292	73	0,0248
Geschiedenis is geschikt voor KWT (keuze)	3,68	4,42	0,490	-0,950	85	0,3450
Aardrijkskunde is geschikt voor KWT (keuze)	1,91	3,33	0,575	-1,808	84	0,0742
Economie is geschikt voor KWT (keuze)	3,40	4,33	0,537	-1,145	85	0,2556
Management & Organisatie is geschikt voor KWT (keuze)	3,21	3,33	0,587	-0,142	85	0,8875
Levensbeschouwing is geschikt voor KWT	1,80	6,00	0,250	-1,930	74	0,0575
Maatschappijleer is geschikt voor KWT (keuze)	2,73	4,33	0,538	-1,977	83	0,0513
Maatschappijwetenschappen is geschikt voor KWT	2,16	6,00	0,297	-1,490	73	0,1406
Wiskunde A is geschikt voor KWT (keuze)	3,69	4,50	0,482	-1,027	85	0,3075
Wiskunde B is geschikt voor KWT (keuze)	2,77	3,33	0,591	-0,653	84	0,5158
Wiskunde C is geschikt voor KWT (keuze)	1,40	2,33	0,553	-1,278	85	0,2046
Wiskunde D is geschikt voor KWT (keuze)	1,64	2,33	0,563	-0,896	85	0,3725
Natuurkunde is geschikt voor KWT (keuze)	2,43	3,33	0,584	-1,086	85	0,2806
Algemene Natuurwetenschappen is geschikt voor KWT (keuze)	1,25	2,75	0,542	-2,185	85	0,0316
Scheikunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,00	3,67	0,563	-0,786	84	0,4343
Natuur, Leven & Technologie is geschikt voor KWT (keuze)	1,73	2,33	0,557	-0,804	85	0,4235
Biologie is geschikt voor KWT (keuze)	3,41	4,25	0,512	-1,042	84	0,3005
Kunst beeldend is geschikt voor KWT (keuze)	1,47	4,08	0,500	-3,947	84	0,0002
Kunst drama is geschikt voor KWT	1,52	6,00	0,246	-2,086	74	0,0404
Muziek is geschikt voor KWT (keuze)	0,95	2,42	0,499	-2,457	83	0,0161
Ckv is geschikt voor KWT (keuze)	2,28	3,33	0,571	-1,360	85	0,1776
Kcv is geschikt voor KWT	1,20	6,00	0,222	-2,478	74	0,0155
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik extra uitleg voor wil	3,90	4,42	0,322	-1,013	82	0,3142
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik vaak het meeste (huis)werk voor heb.	3,24	4,58	0,310	-2,547	82	0,0127
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar de meeste van mijn vrienden/vriendinnen naar toe gaan	2,69	3,17	0,297	-0,958	82	0,3409
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik de meeste moeite mee heb	4,07	4,00	0,330	0,142	82	0,8877
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal zo dat ik zo min mogelijk tussenuren heb	5,13	4,08	0,381	2,329	82	0,0223
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak van de docent die de KWT geeft	2,88	4,17	0,285	-2,970	82	0,0039

Bijlage 2 - School A HAVO5 vs School B HAVO5

Vraag	Amersfoort	Zeist	SEM	t	df	P
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik extra uitleg voor wil	3,54	4,25	0,305	-1,606	82	0,1122
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik de meeste moeite mee heb	3,60	3,83	0,301	-0,595	82	0,5537
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik het meeste (huis)werk voor heb.	4,50	4,08	0,322	0,948	82	0,3459
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar mijn buurman/vrouw aan werkt	1,89	1,83	0,189	0,159	82	0,8739
Ik bepaal zelf wat ik tijdens KWT (keuze) doe	5,29	4,67	0,278	1,784	82	0,0782
De docent bepaalt wat ik tijdens KWT (keuze) doe	1,65	1,83	0,235	-0,535	82	0,5939
Het is tijdens een KWT (keuze) uur meestal wel duidelijk wat je moet gaan doen	4,29	4,25	0,313	0,095	82	0,9247
Ik heb vaak niks te doen tijdens KWT (keuze)	2,58	2,25	0,294	0,781	82	0,4372
Tijdens KWT (keuze) mag je overleggen	4,11	4,50	0,298	-0,898	82	0,3717
Tijdens KWT (keuze) mag je samenwerken	4,29	4,67	0,288	-0,873	82	0,3851
Tijdens KWT (keuze) mag je in groepjes werken	3,51	4,25	0,322	-1,526	82	0,1308
Tijdens KWT (keuze) mag je vragen stellen aan de docent	5,17	5,17	0,276	0,000	82	1,0000
Ik ben meestal hard aan het werk tijdens KWT (keuze)	4,08	3,25	0,282	2,019	82	0,0468
Aan het eind van KWT (keuze) bepaalt een docent of ik goed heb gewerkt	2,08	1,67	0,200	0,950	82	0,3448
Aan het eind van KWT (keuze) bepaal ik zelf of ik goed heb gewerkt	4,10	4,42	0,301	-0,657	82	0,5129
Ik krijg genoeg uitleg als ik er behoefte aan heb tijdens KWT (keuze)	4,29	4,75	0,263	-1,129	82	0,2624
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leerwerk	2,83	3,25	0,311	-0,887	82	0,3778
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leeswerk	3,25	3,00	0,256	0,586	82	0,5595
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor maakwerk	4,90	4,42	0,319	1,232	82	0,2213
Ik leer meer tijdens de lessen dan tijdens KWT (begeleidingslessen)	4,17	3,67	0,346	0,924	80	0,3583
Ik werk hard tijdens KWT (begeleidingslessen) zodat ik thuis minder (huis)werk heb	4,67	4,75	0,287	-0,199	80	0,8427
Door KWT (begeleidingslessen) heb ik minder (huis)werk aan het eind van de dag	5,16	4,92	0,278	0,702	80	0,4848
Ik vind KWT (begeleidingslessen) uren nuttig	4,47	4,75	0,364	-0,546	80	0,5869
Ik vind de manier waarop KWT (begeleidingslessen) wordt ingezet goed	4,30	4,17	0,358	0,272	80	0,7860
Tijdens KWT (begeleidingslessen) krijg ik meer uitleg dan waar in de klassikale les tijd voor zou zijn	3,27	4,25	0,345	-1,897	80	0,0614
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren werken	3,33	3,42	0,337	-0,165	80	0,8690
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren plannen	3,09	3,25	0,372	-0,301	80	0,7640
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig keuzes leren maken	3,17	3,08	0,362	0,160	80	0,8734
Ik vind dat er meer tijd voor KWT (begeleidingslessen) moet komen	2,73	2,92	0,382	-0,359	80	0,7204

Bijlage 3 - School A VWO5 versus School B VWO5

Vraag	Amersfoort	Zeist	SEM	t	df	P
Er is altijd plaats voor me bij de KWT (keuze) die ik wil	2,73	3,73	0,314	-2,240	28	0,0332
Bij een KWT (keuze) is altijd een docent van dat vak aanwezig	5,73	5,33	0,170	1,655	28	0,1091
Het is de bedoeling dat je aan je (huis)werk werkt tijdens KWT (keuze)	5,27	4,93	0,282	0,830	28	0,4135
Je krijgt vaak speciale opdrachten om tijdens KWT (keuze) te maken	3,20	2,00	0,443	1,916	28	0,0657
Frans is geschikt voor KWT (keuze)	3,33	3,67	0,725	-0,325	28	0,7475
Duits is geschikt voor KWT (keuze)	3,93	2,93	0,705	1,000	28	0,3257
Engels is geschikt voor KWT (keuze)	5,20	4,93	0,305	0,616	28	0,5428
Latijn is geschikt voor KWT	1,93	.	0,733	-	-	-
Geschiedenis is geschikt voor KWT (keuze)	3,40	2,40	0,770	0,918	28	0,3665
Aardrijkskunde is geschikt voor KWT (keuze)	1,93	2,73	0,758	-0,745	28	0,4622
Economie is geschikt voor KWT (keuze)	3,53	3,13	0,780	0,363	28	0,7196
Management & Organisatie is geschikt voor KWT (keuze)	4,20	2,80	0,746	1,324	28	0,1962
Levensbeschouwing is geschikt voor KWT	3,60	.	0,505	-	-	-
Maatschappijleer is geschikt voor KWT (keuze)	2,07	2,07	0,703	0,000	28	1,0000
Maatschappijwetenschappen is geschikt voor KWT	1,87	.	0,716	-	-	-
Wiskunde A is geschikt voor KWT (keuze)	1,47	2,40	0,723	-0,909	28	0,3710
Wiskunde B is geschikt voor KWT (keuze)	5,80	3,73	0,414	2,838	28	0,0083
Wiskunde C is geschikt voor KWT (keuze)	1,33	1,20	0,639	0,147	28	0,8838
Wiskunde D is geschikt voor KWT (keuze)	1,27	1,07	0,609	0,232	28	0,8181
Natuurkunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,13	3,67	0,744	-0,506	28	0,6166
Algemene Natuurwetenschappen is geschikt voor KWT (keuze)	2,33	2,67	0,697	-0,338	28	0,7381
Scheikunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,87	3,87	0,691	0,000	28	1,0000
Natuur, Leven & Technologie is geschikt voor KWT (keuze)	3,20	0,80	0,618	2,726	28	0,0109
Biologie is geschikt voor KWT (keuze)	4,87	4,07	0,621	0,909	28	0,3711
Kunst beeldend is geschikt voor KWT (keuze)	0,33	1,53	0,435	-1,697	28	0,1009
Kunst drama is geschikt voor KWT	0,27	.	0,153	-	-	-
Muziek is geschikt voor KWT (keuze)	0,33	2,27	0,426	-2,718	28	0,0111
Ckv is geschikt voor KWT (keuze)	2,60	3,47	0,570	-1,072	28	0,2930
Kcv is geschikt voor KWT	1,73	.	0,628	-	-	-
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik extra uitleg voor wil	3,93	4,53	0,378	-1,081	28	0,2888
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik vaak het meeste (huis)werk voor heb.	4,07	5,20	0,327	-2,338	28	0,0267
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar de meeste van mijn vrienden/vriendinnen naar toe gaan	3,13	3,87	0,367	-1,402	28	0,1719
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik de meeste moeite mee heb	4,00	4,87	0,352	-1,653	28	0,1095
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal zo dat ik zo min mogelijk tussenuren heb	5,87	3,80	0,236	5,283	28	0,0000
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak van de docent die de KWT geeft	3,00	4,60	0,247	-4,583	28	0,0001

Bijlage 3 - School A VWO5 versus School B VWO5

Vraag	Amersfoort	Zeist	SEM	t	df	P
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik extra uitleg voor wil	3,60	4,73	0,308	-2,580	28	0,0154
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik de meeste moeite mee heb	3,80	4,53	0,317	-1,637	28	0,1128
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik het meeste (huis)werk voor heb.	5,13	5,20	0,218	-0,215	28	0,8311
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar mijn buurman/vrouw aan werkt	1,87	2,60	0,321	-1,614	28	0,1177
Ik bepaal zelf wat ik tijdens KWT (keuze) doe	5,80	5,27	0,157	2,296	28	0,0294
De docent bepaalt wat ik tijdens KWT (keuze) doe	1,47	2,47	0,298	-2,367	28	0,0251
Het is tijdens een KWT (keuze) uur meestal wel duidelijk wat je moet gaan doen	5,00	4,13	0,291	2,045	28	0,0504
Ik heb vaak niks te doen tijdens KWT (keuze)	1,87	2,47	0,316	-1,319	28	0,1979
Tijdens KWT (keuze) mag je overleggen	5,20	5,20	0,172	0,000	28	1,0000
Tijdens KWT (keuze) mag je samenwerken	5,00	5,20	0,201	-0,676	28	0,5048
Tijdens KWT (keuze) mag je in groepjes werken	4,27	4,60	0,340	-0,693	28	0,4938
Tijdens KWT (keuze) mag je vragen stellen aan de docent	5,80	5,87	0,099	-0,475	28	0,6383
Ik ben meestal hard aan het werk tijdens KWT (keuze)	4,60	3,80	0,283	1,988	28	0,0566
Aan het eind van KWT (keuze) bepaalt een docent of ik goed heb gewerkt	1,60	2,13	0,278	-1,339	28	0,1915
Aan het eind van KWT (keuze) bepaal ik zelf of ik goed heb gewerkt	3,93	4,60	0,367	-1,285	28	0,2094
Ik krijg genoeg uitleg als ik er behoefte aan heb tijdens KWT (keuze)	4,47	4,07	0,270	1,047	28	0,3042
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leerwerk	2,60	2,80	0,384	-0,368	28	0,7156
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leeswerk	3,47	2,73	0,295	1,755	28	0,0902
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor maakwerk	5,53	5,47	0,149	0,314	28	0,7559
Ik leer meer tijdens de lessen dan tijdens KWT (begeleidingslessen)	3,53	3,47	0,355	0,132	28	0,8958
Ik werk hard tijdens KWT (begeleidingslessen) zodat ik thuis minder (huis)werk heb	5,40	4,73	0,206	2,244	28	0,0329
Door KWT (begeleidingslessen) heb ik minder (huis)werk aan het eind van de dag	5,60	4,47	0,240	3,032	28	0,0052
Ik vind KWT (begeleidingslessen) uren nuttig	5,40	5,33	0,230	0,202	28	0,8416
Ik vind de manier waarop KWT (begeleidingslessen) wordt ingezet goed	4,73	4,60	0,373	0,253	28	0,8025
Tijdens KWT (begeleidingslessen) krijg ik meer uitleg dan waar in de klassikale les tijd voor zou zijn	3,60	4,33	0,348	-1,489	28	0,1477
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren werken	3,93	3,47	0,392	0,841	28	0,4075
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren plannen	3,93	3,73	0,447	0,316	28	0,7540
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig keuzes leren maken	4,00	3,73	0,438	0,430	28	0,6708
Ik vind dat er meer tijd voor KWT (begeleidingslessen) moet komen	3,80	4,73	0,378	-1,673	28	0,1054

Bijlage 4 - School A VWO6 versus School B VWO6

Vraag	Amersfoort	Zeist	SEM	t	df	P
Er is altijd plaats voor me bij de KWT (keuze) die ik wil	3,71	3,56	0,359	0,272	21	0,7880
Bij een KWT (keuze) is altijd een docent van dat vak aanwezig	5,50	4,89	0,322	1,327	21	0,1987
Het is de bedoeling dat je aan je (huis)werk werkt tijdens KWT (keuze)	5,21	4,22	0,357	2,014	21	0,0570
Je krijgt vaak speciale opdrachten om tijdens KWT (keuze) te maken	2,15	1,56	0,431	0,931	20	0,3629
Frans is geschikt voor KWT (keuze)	2,07	2,44	0,767	-0,347	21	0,7322
Duits is geschikt voor KWT (keuze)	2,36	4,89	0,559	-2,861	21	0,0094
Engels is geschikt voor KWT (keuze)	4,21	4,89	0,466	-0,992	21	0,3327
Latijn is geschikt voor KWT	0,86	.	0,582			
Geschiedenis is geschikt voor KWT (keuze)	0,00	2,11	0,444	-3,002	21	0,0068
Aardrijkskunde is geschikt voor KWT (keuze)	0,00	1,78	0,455	-2,471	21	0,0221
Economie is geschikt voor KWT (keuze)	0,43	2,33	0,686	-2,070	21	0,0510
Management & Organisatie is geschikt voor KWT (keuze)	0,36	2,44	0,672	-2,316	21	0,0307
Levensbeschouwing is geschikt voor KWT	0,43	.	0,251			
Maatschappijleer is geschikt voor KWT (keuze)	0,79	3,00	0,701	-2,303	21	0,0316
Maatschappijwetenschappen is geschikt voor KWT	0,36	.	0,357			
Wiskunde A is geschikt voor KWT (keuze)	1,71	1,89	0,832	-0,149	21	0,8829
Wiskunde B is geschikt voor KWT (keuze)	3,57	5,56	0,498	-2,051	21	0,0529
Wiskunde C is geschikt voor KWT (keuze)	0,00	1,89	0,475	-2,515	21	0,0201
Wiskunde D is geschikt voor KWT (keuze)	0,43	5,56	0,335	-8,962	21	0,0000
Natuurkunde is geschikt voor KWT (keuze)	2,50	4,78	0,715	-2,072	21	0,0508
Algemene Natuurwetenschappen is geschikt voor KWT (keuze)	1,00	3,11	0,701	-2,190	21	0,0399
Scheikunde is geschikt voor KWT (keuze)	5,07	4,78	0,523	0,412	21	0,6846
Natuur, Leven & Technologie is geschikt voor KWT (keuze)	2,86	1,33	0,723	1,533	21	0,1403
Biologie is geschikt voor KWT (keuze)	4,07	1,33	0,787	2,457	21	0,0228
Kunst beeldend is geschikt voor KWT (keuze)	0,43	2,44	0,701	-2,145	21	0,0438
Kunst drama is geschikt voor KWT	0,07	.	0,071			
Muziek is geschikt voor KWT (keuze)	0,07	2,56	0,543	-3,074	21	0,0058
Ckv is geschikt voor KWT (keuze)	0,79	3,44	0,643	-3,065	21	0,0059
Kcv is geschikt voor KWT	1,14	.	0,610			
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik extra uitleg voor wil	4,71	4,00	0,403	1,187	20	0,2491
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik vaak het meeste (huis)werk voor heb.	4,21	4,38	0,424	-0,269	20	0,7904
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar de meeste van mijn vrienden/vriendinnen naar toe gaan	1,50	2,50	0,337	-2,176	20	0,0417
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik de meeste moeite mee heb	4,93	3,00	0,401	3,391	20	0,0029
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal zo dat ik zo min mogelijk tussenuren heb	5,79	4,25	0,407	2,836	20	0,0102
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak van de docent die de KWT geeft	3,36	4,25	0,279	-1,980	20	0,0617

Bijlage 4 - School A VWO6 versus School B VWO6

Vraag	Amersfoort	Zeist	SEM	t	df	P
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik extra uitleg voor wil	4,21	3,88	0,382	0,594	20	0,5593
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik de meeste moeite mee heb	4,29	3,38	0,347	1,658	20	0,1130
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik het meeste (huis)werk voor heb.	5,00	4,38	0,292	1,583	20	0,1291
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar mijn buurman/vrouw aan werkt	1,57	1,88	0,261	-0,810	20	0,4275
Ik bepaal zelf wat ik tijdens KWT (keuze) doe	5,57	5,38	0,245	0,543	20	0,5928
De docent bepaalt wat ik tijdens KWT (keuze) doe	1,14	1,50	0,205	-1,297	20	0,2092
Het is tijdens een KWT (keuze) uur meestal wel duidelijk wat je moet gaan doen	5,07	3,88	0,401	2,141	20	0,0448
Ik heb vaak niks te doen tijdens KWT (keuze)	1,71	2,00	0,341	-0,578	20	0,5695
Tijdens KWT (keuze) mag je overleggen	5,29	4,75	0,267	1,427	20	0,1691
Tijdens KWT (keuze) mag je samenwerken	5,21	4,75	0,276	1,176	20	0,2532
Tijdens KWT (keuze) mag je in groepjes werken	5,00	4,25	0,375	1,443	20	0,1645
Tijdens KWT (keuze) mag je vragen stellen aan de docent	5,57	5,38	0,245	0,543	20	0,5928
Ik ben meestal hard aan het werk tijdens KWT (keuze)	4,64	4,00	0,304	1,292	20	0,2111
Aan het eind van KWT (keuze) bepaalt een docent of ik goed heb gewerkt	1,71	1,25	0,310	0,880	20	0,3894
Aan het eind van KWT (keuze) bepaal ik zelf of ik goed heb gewerkt	4,43	4,38	0,474	0,073	20	0,9428
Ik krijg genoeg uitleg als ik er behoefte aan heb tijdens KWT (keuze)	4,00	4,38	0,361	-0,692	20	0,4967
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leerwerk	1,64	2,75	0,283	-2,912	20	0,0086
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leeswerk	3,14	3,13	0,372	0,033	20	0,9743
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor maakwerk	5,07	4,88	0,317	0,390	20	0,7005
Ik leer meer tijdens de lessen dan tijdens KWT (begeleidingslessen)	4,07	4,43	0,545	-0,492	19	0,6281
Ik werk hard tijdens KWT (begeleidingslessen) zodat ik thuis minder (huis)werk heb	5,00	4,43	0,323	1,061	19	0,3019
Door KWT (begeleidingslessen) heb ik minder (huis)werk aan het eind van de dag	4,93	4,29	0,312	1,227	19	0,2350
Ik vind KWT (begeleidingslessen) uren nuttig	4,57	4,86	0,374	-0,506	19	0,6188
Ik vind de manier waarop KWT (begeleidingslessen) wordt ingezet goed	4,21	4,00	0,499	0,296	19	0,7702
Tijdens KWT (begeleidingslessen) krijg ik meer uitleg dan waar in de klassikale les tijd voor zou zijn	2,71	3,86	0,362	-1,911	19	0,0712
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren werken	2,50	3,00	0,469	-0,731	19	0,4738
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren plannen	2,43	2,86	0,434	-0,689	19	0,4990
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig keuzes leren maken	2,36	3,43	0,479	-1,577	19	0,1313
Ik vind dat er meer tijd voor KWT (begeleidingslessen) moet komen	2,43	4,00	0,491	-2,486	19	0,0224

Bijlage 5 - HAVO5 versus VWO5

Vraag	HAVO 5	VWO 5	SEM	t	df	P
Er is altijd plaats voor me bij de KWT (keuze) die ik wil	3,12	3,29	0,212	-0,507	115	0,6134
Bij een KWT (keuze) is altijd een docent van dat vak aanwezig	5,45	5,55	0,116	-0,514	114	0,6083
Het is de bedoeling dat je aan je (huis)werk werkt tijdens KWT (keuze)	5,00	5,10	0,164	-0,381	115	0,7036
Je krijgt vaak speciale opdrachten om tijdens KWT (keuze) te maken	2,44	2,58	0,250	-0,406	114	0,6857
Duits is geschikt voor KWT (keuze)	2,46	3,52	0,390	-1,878	114	0,0629
Engels is geschikt voor KWT (keuze)	4,58	5,10	0,200	-1,525	114	0,1300
Latijn is geschikt voor KWT	1,25	1,93	0,490	-1,059	88	0,2923
Geschiedenis is geschikt voor KWT (keuze)	3,76	3,00	0,402	1,371	115	0,1729
Aardrijkskunde is geschikt voor KWT (keuze)	2,06	2,45	0,403	-0,704	114	0,4829
Economie is geschikt voor KWT (keuze)	3,50	3,42	0,408	0,142	115	0,8877
Management & Organisatie is geschikt voor KWT (keuze)	3,27	3,39	0,411	-0,206	115	0,8368
Maatschappijleer is geschikt voor KWT (keuze)	2,92	2,19	0,389	1,289	113	0,2000
Maatschappijwetenschappen is geschikt voor KWT	2,21	1,87	0,507	0,469	88	0,6400
Wiskunde C is geschikt voor KWT (keuze)	1,55	1,23	0,343	0,645	115	0,5205
Wiskunde D is geschikt voor KWT (keuze)	1,76	1,13	0,340	1,226	115	0,2229
Natuurkunde is geschikt voor KWT (keuze)	2,58	3,29	0,402	-1,237	115	0,2188
Scheikunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,13	3,74	0,388	-1,078	114	0,2832
Natuur, Leven & Technologie is geschikt voor KWT (keuze)	1,84	1,94	0,367	-0,190	115	0,8495
Biologie is geschikt voor KWT (keuze)	3,56	4,32	0,365	-1,407	114	0,1622
Kunst beeldend is geschikt voor KWT (keuze)	1,79	1,10	0,318	1,470	114	0,1443
Muziek is geschikt voor KWT (keuze)	1,11	1,42	0,305	-0,735	113	0,4638
Ckv is geschikt voor KWT (keuze)	2,38	3,13	0,336	-1,465	115	0,1455
Kcv is geschikt voor KWT	1,26	1,73	0,428	-0,806	89	0,4226
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik extra uitleg voor wil	3,96	4,26	0,225	-0,873	112	0,3843
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik de meeste moeite mee heb	4,05	4,45	0,217	-1,245	112	0,2158
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal zo dat ik zo min mogelijk tussenuren heb	4,98	4,84	0,213	0,441	112	0,6597
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik extra uitleg voor wil	3,63	4,19	0,195	-1,930	112	0,0562
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar mijn buurman/vrouw aan werkt	1,87	2,26	0,175	-1,606	112	0,1110
Ik bepaal zelf wat ik tijdens KWT (keuze) doe	5,20	5,52	0,124	-1,421	112	0,1580
De docent bepaalt wat ik tijdens KWT (keuze) doe	1,67	1,97	0,169	-1,240	112	0,2176
Het is tijdens een KWT (keuze) uur meestal wel duidelijk wat je moet gaan doen	4,29	4,55	0,186	-0,906	112	0,3666
Ik heb vaak niks te doen tijdens KWT (keuze)	2,54	2,16	0,187	1,351	112	0,1793
Ik ben meestal hard aan het werk tijdens KWT (keuze)	3,95	4,23	0,177	-1,001	112	0,3188
Aan het eind van KWT (keuze) bepaalt een docent of ik goed heb gewerkt	2,02	1,87	0,175	0,545	112	0,5867
Aan het eind van KWT (keuze) bepaal ik zelf of ik goed heb gewerkt	4,13	4,29	0,213	-0,492	112	0,6236

Bijlage 5 - HAVO5 versus VWO5

Vraag	HAVO 5	VWO 5	SEM	t	df	P
Ik krijg genoeg uitleg als ik er behoefte aan heb tijdens KWT (keuze)	4,35	4,29	0,165	0,226	112	0,8219
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leerwerk	2,87	2,77	0,217	0,296	112	0,7678
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leeswerk	3,20	3,13	0,181	0,273	112	0,7855
Ik leer meer tijdens de lessen dan tijdens KWT (begeleidingslessen)	4,10	3,52	0,218	1,668	110	0,0982
Ik werk hard tijdens KWT (begeleidingslessen) zodat ik thuis minder (huis)werk heb	4,68	5,06	0,147	-1,566	110	0,1203
Door KWT (begeleidingslessen) heb ik minder (huis)werk aan het eind van de dag	5,12	5,03	0,163	0,389	110	0,6982
Ik vind de manier waarop KWT (begeleidingslessen) wordt ingezet goed	4,27	4,68	0,213	-1,263	110	0,2094
Tijdens KWT (begeleidingslessen) krijg ik meer uitleg dan waar in de klassikale les tijd voor zou zijn	3,41	3,97	0,215	-1,656	110	0,1007
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren werken	3,33	3,71	0,228	-1,082	110	0,2816
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig keuzes leren maken	3,15	3,87	0,246	-1,977	110	0,0506
Frans is geschikt voor KWT (keuze)	1,91	3,58	0,380	-3,144	115	0,0021
Levensbeschouwing is geschikt voor KWT	1,86	3,60	0,379	-2,853	89	0,0054
Wiskunde A is geschikt voor KWT (keuze)	3,78	2,06	0,393	3,125	115	0,0022
Wiskunde B is geschikt voor KWT (keuze)	2,88	4,61	0,361	-3,102	114	0,0024
Algemene Natuurwetenschappen is geschikt voor KWT (keuze)	1,42	2,58	0,359	-2,362	115	0,0199
Kunst drama is geschikt voor KWT	1,58	0,27	0,202	2,305	89	0,0235
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik vaak het meeste (huis)werk voor heb.	3,40	4,68	0,223	-3,663	112	0,0004
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar de meeste van mijn vrienden/vriendinnen naar toe gaan	2,75	3,52	0,216	-2,365	112	0,0198
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak van de docent die de KWT geeft	3,04	3,84	0,191	-2,726	112	0,0074
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik de meeste moeite mee heb	3,61	4,19	0,182	-2,179	112	0,0314
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik het meeste (huis)werk voor heb.	4,42	5,19	0,152	-2,868	112	0,0049
Tijdens KWT (keuze) mag je overleggen	4,17	5,16	0,138	-3,785	112	0,0002
Tijdens KWT (keuze) mag je samenwerken	4,35	5,06	0,149	-2,705	112	0,0079
Tijdens KWT (keuze) mag je in groepjes werken	3,61	4,42	0,201	-2,553	112	0,0120
Tijdens KWT (keuze) mag je vragen stellen aan de docent	5,17	5,81	0,099	-3,024	112	0,0031
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor maakwerk	4,82	5,52	0,121	-2,940	112	0,0040
Ik vind KWT (begeleidingslessen) uren nuttig	4,49	5,39	0,170	-2,890	110	0,0046
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren plannen	3,10	3,84	0,247	-2,031	110	0,0447
Ik vind dat er meer tijd voor KWT (begeleidingslessen) moet komen	2,73	4,29	0,232	-4,536	110	0,0000

Bijlage 6 -School A: HAVO5 versus VWO5

Vraag	HAVO 5	VWO 5	SEM	t	df	P
Er is altijd plaats voor me bij de KWT (keuze) die ik wil	3,01	2,73	0,273	0,587	88	0,5584
Bij een KWT (keuze) is altijd een docent van dat vak aanwezig	5,46	5,73	0,136	-1,000	87	0,3199
Het is de bedoeling dat je aan je (huis)werk werkt tijdens KWT (keuze)	5,12	5,27	0,190	-0,462	88	0,6452
Je krijgt vaak speciale opdrachten om tijdens KWT (keuze) te maken	2,57	3,20	0,321	-1,338	87	0,1845
Frans is geschikt voor KWT (keuze)	1,73	3,33	0,506	-2,323	88	0,0225
Duits is geschikt voor KWT (keuze)	2,45	3,93	0,482	-2,002	87	0,0485
Engels is geschikt voor KWT (keuze)	4,53	5,20	0,242	-1,423	87	0,1585
Latijn is geschikt voor KWT	1,19	1,93	0,488	-1,182	87	0,2405
Geschiedenis is geschikt voor KWT (keuze)	3,68	3,40	0,522	0,384	88	0,7022
Aardrijkskunde is geschikt voor KWT (keuze)	1,91	1,93	0,510	-0,039	87	0,9689
Economie is geschikt voor KWT (keuze)	3,40	3,53	0,538	-0,176	88	0,8607
Management & Organisatie is geschikt voor KWT (keuze)	3,21	4,20	0,500	-1,303	88	0,1961
Levensbeschouwing is geschikt voor KWT	1,80	3,60	0,377	-2,986	88	0,0037
Maatschappijleer is geschikt voor KWT (keuze)	2,73	2,07	0,495	0,891	86	0,3752
Maatschappijwetenschappen is geschikt voor KWT	2,16	1,87	0,507	0,402	87	0,6885
Wiskunde A is geschikt voor KWT (keuze)	3,69	1,47	0,478	3,078	88	0,0028
Wiskunde B is geschikt voor KWT (keuze)	2,77	5,80	0,213	-4,257	87	0,0001
Wiskunde C is geschikt voor KWT (keuze)	1,40	1,33	0,449	0,103	88	0,9181
Wiskunde D is geschikt voor KWT (keuze)	1,64	1,27	0,457	0,545	88	0,5871
Natuurkunde is geschikt voor KWT (keuze)	2,43	3,13	0,545	-0,924	88	0,3583
Algemene Natuurwetenschappen is geschikt voor KWT (keuze)	1,25	2,33	0,490	-1,720	88	0,0889
Scheikunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,00	3,87	0,526	-1,118	87	0,2665
Natuur, Leven & Technologie is geschikt voor KWT (keuze)	1,73	3,20	0,479	-2,186	88	0,0315
Biologie is geschikt voor KWT (keuze)	3,41	4,87	0,441	-2,013	87	0,0472
Kunst beeldend is geschikt voor KWT (keuze)	1,47	0,33	0,212	2,133	87	0,0358
Kunst drama is geschikt voor KWT	1,52	0,27	0,200	2,249	88	0,0270
Muziek is geschikt voor KWT (keuze)	0,95	0,33	0,183	1,322	86	0,1896
Ckv is geschikt voor KWT (keuze)	2,28	2,60	0,401	-0,481	88	0,6317
Kcv is geschikt voor KWT	1,20	1,73	0,425	-0,936	88	0,3517
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik extra uitleg voor wil	3,90	3,93	0,338	-0,064	85	0,9490
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik vaak het meeste (huis)werk voor heb.	3,24	4,07	0,317	-1,700	85	0,0928
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar de meeste van mijn vrienden/vriendinnen naar toe gaan	2,69	3,13	0,301	-0,963	85	0,3381
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik de meeste moeite mee heb	4,07	4,00	0,326	0,153	85	0,8791
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal zo dat ik zo min mogelijk tussenuren heb	5,13	5,87	0,122	-2,185	85	0,0317
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak van de docent die de KWT geeft	2,88	3,00	0,211	-0,329	85	0,7426

Bijlage 6 -School A: HAVO5 versus VWO5

Vraag	HAVO 5	VWO 5	SEM	t	df	P
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik extra uitleg voor wil	3,54	3,60	0,257	-0,148	85	0,8825
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik de meeste moeite mee heb	3,60	3,80	0,228	-0,587	85	0,5584
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik het meeste (huis)werk voor heb.	4,50	5,13	0,199	-1,716	85	0,0898
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar mijn buurman/vrouw aan werkt	1,89	1,87	0,221	0,067	85	0,9465
Ik bepaal zelf wat ik tijdens KWT (keuze) doe	5,29	5,80	0,116	-1,832	85	0,0705
De docent bepaalt wat ik tijdens KWT (keuze) doe	1,65	1,47	0,200	0,617	85	0,5390
Het is tijdens een KWT (keuze) uur meestal wel duidelijk wat je moet gaan doen	4,29	5,00	0,190	-1,912	85	0,0593
Ik heb vaak niks te doen tijdens KWT (keuze)	2,58	1,87	0,207	1,945	85	0,0551
Tijdens KWT (keuze) mag je overleggen	4,11	5,20	0,153	-3,016	85	0,0034
Tijdens KWT (keuze) mag je samenwerken	4,29	5,00	0,210	-1,899	85	0,0610
Tijdens KWT (keuze) mag je in groepjes werken	3,51	4,27	0,263	-1,761	85	0,0819
Tijdens KWT (keuze) mag je vragen stellen aan de docent	5,17	5,80	0,118	-2,213	85	0,0296
Ik ben meestal hard aan het werk tijdens KWT (keuze)	4,08	4,60	0,204	-1,444	85	0,1524
Aan het eind van KWT (keuze) bepaalt een docent of ik goed heb gewerkt	2,08	1,60	0,205	1,215	85	0,2279
Aan het eind van KWT (keuze) bepaal ik zelf of ik goed heb gewerkt	4,10	3,93	0,278	0,372	85	0,7111
Ik krijg genoeg uitleg als ik er behoefte aan heb tijdens KWT (keuze)	4,29	4,47	0,205	-0,490	85	0,6254
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leerwerk	2,83	2,60	0,282	0,548	85	0,5854
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leeswerk	3,25	3,47	0,235	-0,561	85	0,5761
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor maakwerk	4,90	5,53	0,152	-2,008	85	0,0478
Ik leer meer tijdens de lessen dan tijdens KWT (begeleidingslessen)	4,17	3,53	0,266	1,331	83	0,1869
Ik werk hard tijdens KWT (begeleidingslessen) zodat ik thuis minder (huis)werk heb	4,67	5,40	0,155	-2,234	83	0,0282
Door KWT (begeleidingslessen) heb ik minder (huis)werk aan het eind van de dag	5,16	5,60	0,126	-1,639	83	0,1050
Ik vind KWT (begeleidingslessen) uren nuttig	4,47	5,40	0,190	-2,198	83	0,0308
Ik vind de manier waarop KWT (begeleidingslessen) wordt ingezet goed	4,30	4,73	0,283	-1,008	83	0,3166
Tijdens KWT (begeleidingslessen) krijg ik meer uitleg dan waar in de klassikale les tijd voor zou zijn	3,27	3,60	0,273	-0,724	83	0,4714
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren werken	3,33	3,93	0,295	-1,265	83	0,2095
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren plannen	3,09	3,93	0,324	-1,729	83	0,0875
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig keuzes leren maken	3,17	4,00	0,306	-1,685	83	0,0958
Ik vind dat er meer tijd voor KWT (begeleidingslessen) moet komen	2,73	3,80	0,342	-2,251	83	0,0270

Bijlage 7 - School B: HAVO5 versus VWO5

Vraag	HAVO 5	VWO 5	SEM	t	df	P
Er is altijd plaats voor me bij de KWT (keuze) die ik wil	2,90	3,65	0,368	0,357	25	0,7238
Bij een KWT (keuze) is altijd een docent van dat vak aanwezig	5,42	5,33	0,237	0,252	25	0,8032
Het is de bedoeling dat je aan je (huis)werk werkt tijdens KWT (keuze)	4,25	4,93	0,389	-1,258	25	0,2200
Je krijgt vaak speciale opdrachten om tijdens KWT (keuze) te maken	1,58	2,00	0,452	-0,648	25	0,5229
Frans is geschikt voor KWT (keuze)	3,33	3,67	0,786	-0,301	25	0,7657
Duits is geschikt voor KWT (keuze)	2,83	2,93	0,811	-0,087	25	0,9311
Engels is geschikt voor KWT (keuze)	5,00	4,93	0,419	0,114	25	0,9101
Latijn is geschikt voor KWT						
Geschiedenis is geschikt voor KWT (keuze)	4,42	2,40	0,738	1,876	25	0,0723
Aardrijkskunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,33	2,73	0,824	0,513	25	0,6122
Economie is geschikt voor KWT (keuze)	4,33	3,13	0,779	1,073	25	0,2935
Management & Organisatie is geschikt voor KWT (keuze)	3,33	2,80	0,832	0,451	25	0,6559
Levensbeschouwing is geschikt voor KWT						
Maatschappijleer is geschikt voor KWT (keuze)	4,33	2,07	0,746	2,136	25	0,0426
Maatschappijwetenschappen is geschikt voor KWT						
Wiskunde A is geschikt voor KWT (keuze)	4,50	2,40	0,727	1,974	25	0,0595
Wiskunde B is geschikt voor KWT (keuze)	3,33	3,73	0,792	-0,358	25	0,7231
Wiskunde C is geschikt voor KWT (keuze)	2,33	1,20	0,744	1,087	25	0,2873
Wiskunde D is geschikt voor KWT (keuze)	2,33	1,07	0,714	1,271	25	0,2155
Natuurkunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,33	3,67	0,783	-0,303	25	0,7646
Algemene Natuurwetenschappen is geschikt voor KWT (keuze)	2,75	2,67	0,749	0,079	25	0,9373
Scheikunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,67	3,87	0,728	-0,196	25	0,8466
Natuur, Leven & Technologie is geschikt voor KWT (keuze)	2,33	0,80	0,696	1,579	25	0,1268
Biologie is geschikt voor KWT (keuze)	4,25	4,07	0,692	0,186	25	0,8536
Kunst beeldend is geschikt voor KWT (keuze)	4,08	1,53	0,723	2,491	25	0,0197
Kunst drama is geschikt voor KWT						
Muziek is geschikt voor KWT (keuze)	2,42	2,27	0,743	0,143	25	0,8876
Ckv is geschikt voor KWT (keuze)	3,33	3,47	0,740	-0,129	25	0,8985
Kcv is geschikt voor KWT						
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik extra uitleg voor wil	4,42	4,53	0,363	-0,231	25	0,8195
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik vaak het meeste (huis)werk voor heb.	4,58	5,20	0,320	-1,379	25	0,1800
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar de meeste van mijn vrienden/vriendinnen naar toe gaan	3,17	3,87	0,363	-1,372	25	0,1823
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik de meeste moeite mee heb	4,00	4,87	0,357	-1,732	25	0,0956
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal zo dat ik zo min mogelijk tussenuren heb	4,08	3,80	0,495	0,411	25	0,6848
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak van de docent die de KWT geeft	4,17	4,60	0,320	-0,970	25	0,3414

Bijlage 7 - School B: HAVO5 versus VWO5

Vraag	HAVO 5	VWO 5	SEM	t	df	P
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik extra uitleg voor wil	4,25	4,73	0,356	-0,972	25	0,3402
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik de meeste moeite mee heb	3,83	4,53	0,390	-1,286	25	0,2103
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik het meeste (huis)werk voor heb.	4,08	5,20	0,342	-2,299	25	0,0301
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar mijn buurman/vrouw aan werkt	1,83	2,60	0,288	-1,770	25	0,0889
Ik bepaal zelf wat ik tijdens KWT (keuze) doe	4,67	5,27	0,319	-1,336	25	0,1935
De docent bepaalt wat ik tijdens KWT (keuze) doe	1,83	2,47	0,333	-1,337	25	0,1933
Het is tijdens een KWT (keuze) uur meestal wel duidelijk wat je moet gaan doen	4,25	4,13	0,413	0,201	25	0,8421
Ik heb vaak niks te doen tijdens KWT (keuze)	2,25	2,47	0,402	-0,381	25	0,7066
Tijdens KWT (keuze) mag je overleggen	4,50	5,20	0,318	-1,564	25	0,1305
Tijdens KWT (keuze) mag je samenwerken	4,67	5,20	0,280	-1,323	25	0,1977
Tijdens KWT (keuze) mag je in groepjes werken	4,25	4,60	0,399	-0,628	25	0,5360
Tijdens KWT (keuze) mag je vragen stellen aan de docent	5,17	5,87	0,257	-1,793	25	0,0851
Ik ben meestal hard aan het werk tijdens KWT (keuze)	3,25	3,80	0,361	-1,087	25	0,2873
Aan het eind van KWT (keuze) bepaalt een docent of ik goed heb gewerkt	1,67	2,13	0,273	-1,131	25	0,2690
Aan het eind van KWT (keuze) bepaal ik zelf of ik goed heb gewerkt	4,42	4,60	0,390	-0,333	25	0,7419
Ik krijg genoeg uitleg als ik er behoefte aan heb tijdens KWT (keuze)	4,75	4,07	0,328	1,487	25	0,1494
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leerwerk	3,25	2,80	0,413	0,772	25	0,4474
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leeswerk	3,00	2,73	0,316	0,600	25	0,5540
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor maakwerk	4,42	5,47	0,316	-2,239	25	0,0343
Ik leer meer tijdens de lessen dan tijdens KWT (begeleidingslessen)	3,67	3,47	0,435	0,327	25	0,7465
Ik werk hard tijdens KWT (begeleidingslessen) zodat ik thuis minder (huis)werk heb	4,75	4,73	0,338	0,035	25	0,9721
Door KWT (begeleidingslessen) heb ik minder (huis)werk aan het eind van de dag	4,92	4,47	0,392	0,816	25	0,4220
Ik vind KWT (begeleidingslessen) uren nuttig	4,75	5,33	0,404	-1,029	25	0,3134
Ik vind de manier waarop KWT (begeleidingslessen) wordt ingezet goed	4,17	4,60	0,448	-0,692	25	0,4950
Tijdens KWT (begeleidingslessen) krijg ik meer uitleg dan waar in de klassikale les tijd voor zou zijn	4,25	4,33	0,421	-0,142	25	0,8884
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren werken	3,42	3,47	0,434	-0,082	25	0,9357
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren plannen	3,25	3,73	0,495	-0,693	25	0,4950
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig keuzes leren maken	3,08	3,73	0,494	-0,928	25	0,3625
Ik vind dat er meer tijd voor KWT (begeleidingslessen) moet komen	2,92	4,73	0,418	-3,084	25	0,0049

Bijlage 8 - VWO5 versus VWO6

Vraag	VWO 5	VWO 6	SEM	t	df	P
Er is altijd plaats voor me bij de KWT (keuze) die ik wil	3,29	3,65	0,258	-0,991	52	0,3264
Bij een KWT (keuze) is altijd een docent van dat vak aanwezig	5,55	5,26	0,175	1,190	52	0,2396
Het is de bedoeling dat je aan je (huis)werk werkt tijdens KWT (keuze)	5,10	4,83	0,225	0,860	52	0,3937
Je krijgt vaak speciale opdrachten om tijdens KWT (keuze) te maken	2,58	1,91	0,316	1,457	51	0,1512
Frans is geschikt voor KWT (keuze)	3,58	2,22	0,505	1,879	52	0,0659
Duits is geschikt voor KWT (keuze)	3,52	3,35	0,494	0,236	52	0,8143
Engels is geschikt voor KWT (keuze)	5,10	4,48	0,271	1,650	52	0,1049
Latijn is geschikt voor KWT	1,93	0,86	0,658	1,139	27	0,2648
Geschiedenis is geschikt voor KWT (keuze)	3,00	0,83	0,468	3,057	52	0,0035
Aardrijkskunde is geschikt voor KWT (keuze)	2,45	0,70	0,459	2,508	52	0,0153
Economie is geschikt voor KWT (keuze)	3,42	1,17	0,507	3,015	52	0,0040
Management & Organisatie is geschikt voor KWT (keuze)	3,39	1,17	0,506	2,980	52	0,0044
Levensbeschouwing is geschikt voor KWT	3,60	0,43	0,378	5,499	27	0,0000
Maatschappijleer is geschikt voor KWT (keuze)	2,19	1,65	0,501	0,752	52	0,4556
Maatschappijwetenschappen is geschikt voor KWT	1,87	0,36	0,537	1,845	27	0,0761
Wiskunde A is geschikt voor KWT (keuze)	2,06	1,78	0,535	0,369	52	0,7140
Wiskunde B is geschikt voor KWT (keuze)	4,61	4,35	0,464	0,405	52	0,6874
Wiskunde C is geschikt voor KWT (keuze)	1,23	0,74	0,420	0,794	52	0,4307
Wiskunde D is geschikt voor KWT (keuze)	1,13	2,43	0,505	-1,858	52	0,0688
Algemene Natuurwetenschappen is geschikt voor KWT (keuze)	2,58	1,83	0,493	1,068	52	0,2905
Natuurkunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,29	3,39	0,545	-0,130	52	0,8970
Scheikunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,74	4,96	0,412	-1,920	52	0,0604
Natuur, Leven & Technologie is geschikt voor KWT (keuze)	1,94	2,26	0,487	-0,465	52	0,6439
Biologie is geschikt voor KWT (keuze)	4,32	3,00	0,526	1,800	52	0,0777
Kunst beeldend is geschikt voor KWT (keuze)	1,10	1,22	0,442	-0,194	52	0,8467
Kunst drama is geschikt voor KWT	0,27	0,07	0,112	1,128	27	0,2694
Muziek is geschikt voor KWT (keuze)	1,42	1,04	0,431	0,615	52	0,5413
Ckv is geschikt voor KWT (keuze)	3,13	1,83	0,451	2,052	52	0,0452
Kcv is geschikt voor KWT	1,73	1,14	0,619	0,673	27	0,5069
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik extra uitleg voor wil	4,26	4,45	0,281	-0,486	51	0,6293
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik de meeste moeite mee heb	4,45	4,23	0,298	0,535	51	0,5952
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik vaak het meeste (huis)werk voor heb.	4,68	4,27	0,268	1,052	51	0,2978
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar de meeste van mijn vrienden/vriendinnen naar toe gaan	3,52	1,86	0,249	4,504	51	0,0000
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal zo dat ik zo min mogelijk tussenuren heb	4,84	5,23	0,282	-0,967	51	0,3383
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak van de docent die de KWT geeft	3,84	3,68	0,227	0,477	51	0,6353

Bijlage 8 - VWO5 versus VWO6

Vraag	VWO 5	VWO 6	SEM	t	df	P
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik extra uitleg voor wil	4,19	4,09	0,252	0,286	51	0,7762
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik de meeste moeite mee heb	4,19	3,95	0,250	0,677	51	0,5015
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik het meeste (huis)werk voor heb.	5,19	4,77	0,173	1,733	51	0,0892
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar mijn buurman/vrouw aan werkt	2,26	1,68	0,203	1,864	51	0,0681
Ik bepaal zelf wat ik tijdens KWT (keuze) doe	5,52	5,50	0,146	0,079	51	0,9372
De docent bepaalt wat ik tijdens KWT (keuze) doe	1,97	1,27	0,177	2,438	51	0,0183
Het is tijdens een KWT (keuze) uur meestal wel duidelijk wat je moet gaan doen	4,55	4,64	0,254	-0,248	51	0,8053
Ik heb vaak niks te doen tijdens KWT (keuze)	2,16	1,82	0,228	1,040	51	0,3034
Tijdens KWT (keuze) mag je overleggen	5,16	5,09	0,154	0,329	51	0,7434
Tijdens KWT (keuze) mag je samenwerken	5,06	5,05	0,169	0,080	51	0,9362
Tijdens KWT (keuze) mag je in groepjes werken	4,42	4,73	0,244	-0,882	51	0,3817
Tijdens KWT (keuze) mag je vragen stellen aan de docent	5,81	5,50	0,122	1,833	51	0,0726
Ik ben meestal hard aan het werk tijdens KWT (keuze)	4,23	4,41	0,225	-0,575	51	0,5680
Aan het eind van KWT (keuze) bepaalt een docent of ik goed heb gewerkt	1,87	1,55	0,224	1,035	51	0,3056
Aan het eind van KWT (keuze) bepaal ik zelf of ik goed heb gewerkt	4,29	4,41	0,300	-0,283	51	0,7784
Ik krijg genoeg uitleg als ik er behoefte aan heb tijdens KWT (keuze)	4,29	4,14	0,222	0,497	51	0,6213
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leerwerk	2,77	2,05	0,241	1,986	51	0,0524
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leeswerk	3,13	3,14	0,234	-0,022	51	0,9824
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor maakwerk	5,52	5,00	0,170	2,212	51	0,0315
Ik leer meer tijdens de lessen dan tijdens KWT (begeleidingslessen)	3,52	4,19	0,288	-1,679	50	0,0994
Ik werk hard tijdens KWT (begeleidingslessen) zodat ik thuis minder (huis)werk heb	5,06	4,81	0,204	0,910	50	0,3670
Door KWT (begeleidingslessen) heb ik minder (huis)werk aan het eind van de dag	5,03	4,71	0,227	0,985	50	0,3294
Ik vind KWT (begeleidingslessen) uren nuttig	5,39	4,67	0,210	2,499	50	0,0158
Ik vind de manier waarop KWT (begeleidingslessen) wordt ingezet goed	4,68	4,14	0,292	1,303	50	0,1985
Tijdens KWT (begeleidingslessen) krijg ik meer uitleg dan waar in de klassikale les tijd voor zou zijn	3,97	3,10	0,272	2,266	50	0,0278
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren werken	3,71	2,67	0,293	2,499	50	0,0158
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren plannen	3,84	2,57	0,295	2,902	50	0,0055
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig keuzes leren maken	3,87	2,71	0,314	2,560	50	0,0135
Ik vind dat er meer tijd voor KWT (begeleidingslessen) moet komen	4,29	2,95	0,307	3,064	50	0,0035

Bijlage 9 - School A: VWO5 versus VWO6

Vraag	VWO 5	VWO 6	SEM	t	df	P
Er is altijd plaats voor me bij de KWT (keuze) die ik wil	2,73	3,71	0,385	-1,804	27	0,0823
Bij een KWT (keuze) is altijd een docent van dat vak aanwezig	5,73	5,50	0,223	0,722	27	0,4766
Het is de bedoeling dat je aan je (huis)werk werkt tijdens KWT (keuze)	5,27	5,21	0,265	0,140	27	0,8895
Je krijgt vaak speciale opdrachten om tijdens KWT (keuze) te maken	3,20	2,15	0,450	1,635	26	0,1140
Frans is geschikt voor KWT (keuze)	3,33	2,07	0,696	1,273	27	0,2140
Duits is geschikt voor KWT (keuze)	3,93	2,36	0,646	1,720	27	0,0968
Engels is geschikt voor KWT (keuze)	5,20	4,21	0,363	1,898	27	0,0685
Latijn is geschikt voor KWT	1,93	0,86	0,658	1,139	27	0,2648
Geschiedenis is geschikt voor KWT (keuze)	3,40	0,00	0,377	4,347	27	0,0002
Aardrijkskunde is geschikt voor KWT (keuze)	1,93	0,00	0,367	2,544	27	0,0170
Economie is geschikt voor KWT (keuze)	3,53	0,43	0,601	3,441	27	0,0019
Management & Organisatie is geschikt voor KWT (keuze)	4,20	0,36	0,524	4,833	27	0,0000
Levensbeschouwing is geschikt voor KWT	3,60	0,43	0,378	5,499	27	0,0000
Maatschappijleer is geschikt voor KWT (keuze)	2,07	0,79	0,611	1,456	27	0,1569
Maatschappijwetenschappen is geschikt voor KWT	1,87	0,36	0,537	1,845	27	0,0761
Wiskunde A is geschikt voor KWT (keuze)	1,47	1,71	0,688	-0,255	27	0,8008
Wiskunde B is geschikt voor KWT (keuze)	5,80	3,57	0,430	3,029	27	0,0053
Wiskunde C is geschikt voor KWT (keuze)	1,33	0,00	0,319	2,018	27	0,0536
Wiskunde D is geschikt voor KWT (keuze)	1,27	0,43	0,532	1,077	27	0,2909
Natuurkunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,13	2,50	0,777	0,575	27	0,5701
Algemene Natuurwetenschappen is geschikt voor KWT (keuze)	2,33	1,00	0,643	1,433	27	0,1634
Scheikunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,87	5,07	0,560	-1,420	27	0,1669
Natuur, Leven & Technologie is geschikt voor KWT (keuze)	3,20	2,86	0,627	0,381	27	0,7060
Biologie is geschikt voor KWT (keuze)	4,87	4,07	0,634	0,888	27	0,3822
Kunst beeldend is geschikt voor KWT (keuze)	0,33	0,43	0,308	-0,209	27	0,8363
Kunst drama is geschikt voor KWT	0,27	0,07	0,112	1,128	27	0,2694
Muziek is geschikt voor KWT (keuze)	0,33	0,07	0,115	1,463	27	0,1549
Ckv is geschikt voor KWT (keuze)	2,60	0,79	0,479	2,645	27	0,0134
Kcv is geschikt voor KWT	1,73	1,14	0,619	0,673	27	0,5069
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik extra uitleg voor wil	3,93	4,71	0,433	-1,254	27	0,2205
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik vaak het meeste (huis)werk voor heb.	4,07	4,21	0,391	-0,264	27	0,7940
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar de meeste van mijn vrienden/vriendinnen naar toe gaan	3,13	1,50	0,332	3,323	27	0,0026
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik de meeste moeite mee heb	4,00	4,93	0,404	-1,587	27	0,1241
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal zo dat ik zo min mogelijk tussenuren heb	5,87	5,79	0,102	0,560	27	0,5803
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak van de docent die de KWT geeft	3,00	3,36	0,283	-0,894	27	0,3793

Bijlage 9 - School A: VWO5 versus VWO6

Vraag	VWO 5	VWO 6	SEM	t	df	P
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik extra uitleg voor wil	3,60	4,21	0,357	-1,215	27	0,2348
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik de meeste moeite mee heb	3,80	4,29	0,341	-1,010	27	0,3217
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik het meeste (huis)werk voor heb.	5,13	5,00	0,223	0,420	27	0,6780
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar mijn buurman/vrouw aan werkt	1,87	1,57	0,267	0,764	27	0,4512
Ik bepaal zelf wat ik tijdens KWT (keuze) doe	5,80	5,57	0,167	0,929	27	0,3610
De docent bepaalt wat ik tijdens KWT (keuze) doe	1,47	1,14	0,208	1,027	27	0,3137
Het is tijdens een KWT (keuze) uur meestal wel duidelijk wat je moet gaan doen	5,00	5,07	0,270	-0,186	27	0,8541
Ik heb vaak niks te doen tijdens KWT (keuze)	1,87	1,71	0,280	0,385	27	0,7031
Tijdens KWT (keuze) mag je overleggen	5,20	5,29	0,183	-0,329	27	0,7446
Tijdens KWT (keuze) mag je samenwerken	5,00	5,21	0,248	-0,607	27	0,5488
Tijdens KWT (keuze) mag je in groepjes werken	4,27	5,00	0,321	-1,603	27	0,1206
Tijdens KWT (keuze) mag je vragen stellen aan de docent	5,80	5,57	0,167	0,929	27	0,3610
Ik ben meestal hard aan het werk tijdens KWT (keuze)	4,60	4,64	0,298	-0,102	27	0,9199
Aan het eind van KWT (keuze) bepaalt een docent of ik goed heb gewerkt	1,60	1,71	0,302	-0,265	27	0,7933
Aan het eind van KWT (keuze) bepaal ik zelf of ik goed heb gewerkt	3,93	4,43	0,430	-0,814	27	0,4227
Ik krijg genoeg uitleg als ik er behoefte aan heb tijdens KWT (keuze)	4,47	4,00	0,302	1,092	27	0,2847
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leerwerk	2,60	1,64	0,294	2,148	27	0,0408
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leeswerk	3,47	3,14	0,326	0,703	27	0,4879
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor maakwerk	5,53	5,07	0,252	1,251	27	0,2217
Ik leer meer tijdens de lessen dan tijdens KWT (begeleidingslessen)	3,53	4,07	0,346	-1,101	27	0,2804
Ik werk hard tijdens KWT (begeleidingslessen) zodat ik thuis minder (huis)werk heb	5,40	5,00	0,255	1,065	27	0,2965
Door KWT (begeleidingslessen) heb ik minder (huis)werk aan het eind van de dag	5,60	4,93	0,235	1,896	27	0,0688
Ik vind KWT (begeleidingslessen) uren nuttig	5,40	4,57	0,267	2,150	27	0,0406
Ik vind de manier waarop KWT (begeleidingslessen) wordt ingezet goed	4,73	4,21	0,403	0,912	27	0,3697
Tijdens KWT (begeleidingslessen) krijg ik meer uitleg dan waar in de klassikale les tijd voor zou zijn	3,60	2,71	0,367	1,710	27	0,0987
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren werken	3,93	2,50	0,393	2,578	27	0,0157
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren plannen	3,93	2,43	0,400	2,623	27	0,0142
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig keuzes leren maken	4,00	2,36	0,395	2,936	27	0,0067
Ik vind dat er meer tijd voor KWT (begeleidingslessen) moet komen	3,80	2,43	0,391	2,364	27	0,0256

Bijlage 10 - School B: VWO5 versus VWO6

Vraag	VWO 5	VWO 6	SEM	t	df	P
Er is altijd plaats voor me bij de KWT (keuze) die ik wil	3,73	3,56	0,289	0,411	22	0,6851
Bij een KWT (keuze) is altijd een docent van dat vak aanwezig	5,33	4,89	0,269	1,228	22	0,2326
Het is de bedoeling dat je aan je (huis)werk werkt tijdens KWT (keuze)	4,93	4,22	0,375	1,347	22	0,1917
Je krijgt vaak speciale opdrachten om tijdens KWT (keuze) te maken	2,00	1,56	0,424	0,684	22	0,5010
Frans is geschikt voor KWT (keuze)	3,67	2,44	0,796	1,070	22	0,2964
Duits is geschikt voor KWT (keuze)	2,93	4,89	0,618	-1,867	22	0,0753
Engels is geschikt voor KWT (keuze)	4,93	4,89	0,407	0,078	22	0,9383
Latijn is geschikt voor KWT						
Geschiedenis is geschikt voor KWT (keuze)	2,40	2,11	0,837	0,235	22	0,8161
Aardrijkskunde is geschikt voor KWT (keuze)	2,73	1,78	0,847	0,774	22	0,4470
Economie is geschikt voor KWT (keuze)	3,13	2,33	0,864	0,639	22	0,5292
Management & Organisatie is geschikt voor KWT (keuze)	2,80	2,44	0,894	0,277	22	0,7847
Levensbeschouwing is geschikt voor KWT						
Maatschappijleer is geschikt voor KWT (keuze)	2,07	3,00	0,793	-0,813	22	0,4247
Maatschappijwetenschappen is geschikt voor KWT						
Wiskunde A is geschikt voor KWT (keuze)	2,40	1,89	0,867	0,408	22	0,6874
Wiskunde B is geschikt voor KWT (keuze)	3,73	5,56	0,481	-1,906	22	0,0699
Wiskunde C is geschikt voor KWT (keuze)	1,20	1,89	0,795	-0,623	22	0,5397
Wiskunde D is geschikt voor KWT (keuze)	1,07	5,56	0,412	-5,760	22	0,0000
Natuurkunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,67	4,78	0,682	-1,064	22	0,2988
Algemene Natuurwetenschappen is geschikt voor KWT (keuze)	2,67	3,11	0,755	-0,415	22	0,6825
Scheikunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,87	4,78	0,654	-0,928	22	0,3635
Natuur, Leven & Technologie is geschikt voor KWT (keuze)	0,80	1,33	0,714	-0,545	22	0,5911
Biologie is geschikt voor KWT (keuze)	4,07	1,33	0,774	2,492	22	0,0207
Kunst beeldend is geschikt voor KWT (keuze)	1,53	2,44	0,828	-0,787	22	0,4398
Kunst drama is geschikt voor KWT						
Muziek is geschikt voor KWT (keuze)	2,27	2,56	0,854	-0,243	22	0,8104
Ckv is geschikt voor KWT (keuze)	3,47	3,44	0,734	0,022	22	0,9830
Kcv is geschikt voor KWT						
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik extra uitleg voor wil	4,53	4,00	0,348	1,100	21	0,2836
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik vaak het meeste (huis)werk voor heb.	5,20	4,38	0,360	1,753	21	0,0942
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar de meeste van mijn vrienden/vriendinnen naar toe gaan	3,87	2,50	0,372	2,539	21	0,0191
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik de meeste moeite mee heb	4,87	3,00	0,350	4,011	21	0,0006
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal zo dat ik zo min mogelijk tussenuren heb	3,80	4,25	0,541	-0,619	21	0,5426
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak van de docent die de KWT geeft	4,60	4,25	0,243	0,943	21	0,3565

Bijlage 10 - School B: VWO5 versus VWO6

Vraag	VWO 5	VWO 6	SEM	t	df	P
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik extra uitleg voor wil	4,73	3,88	0,332	1,841	21	0,0797
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik de meeste moeite mee heb	4,53	3,38	0,323	2,308	21	0,0313
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik het meeste (huis)werk voor heb.	5,20	4,38	0,288	2,141	21	0,0442
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar mijn buurman/vrouw aan werkt	2,60	1,88	0,315	1,422	21	0,1697
Ik bepaal zelf wat ik tijdens KWT (keuze) doe	5,27	5,38	0,235	-0,317	21	0,7545
De docent bepaalt wat ik tijdens KWT (keuze) doe	2,47	1,50	0,294	1,995	21	0,0592
Het is tijdens een KWT (keuze) uur meestal wel duidelijk wat je moet gaan doen	4,13	3,88	0,421	0,424	21	0,6756
Ik heb vaak niks te doen tijdens KWT (keuze)	2,47	2,00	0,377	0,795	21	0,4354
Tijdens KWT (keuze) mag je overleggen	5,20	4,75	0,257	1,263	21	0,2203
Tijdens KWT (keuze) mag je samenwerken	5,20	4,75	0,229	1,497	21	0,1493
Tijdens KWT (keuze) mag je in groepjes werken	4,60	4,25	0,394	0,618	21	0,5430
Tijdens KWT (keuze) mag je vragen stellen aan de docent	5,87	5,38	0,177	2,173	21	0,0414
Ik ben meestal hard aan het werk tijdens KWT (keuze)	3,80	4,00	0,289	-0,424	21	0,6760
Aan het eind van KWT (keuze) bepaalt een docent of ik goed heb gewerkt	2,13	1,25	0,286	1,841	21	0,0798
Aan het eind van KWT (keuze) bepaal ik zelf of ik goed heb gewerkt	4,60	4,38	0,412	0,375	21	0,7115
Ik krijg genoeg uitleg als ik er behoefte aan heb tijdens KWT (keuze)	4,07	4,38	0,329	-0,648	21	0,5240
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leerwerk	2,80	2,75	0,373	0,085	21	0,9331
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leeswerk	2,73	3,13	0,341	-0,807	21	0,4287
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor maakwerk	5,47	4,88	0,214	2,111	21	0,0469
Ik leer meer tijdens de lessen dan tijdens KWT (begeleidingslessen)	3,47	4,43	0,554	-1,285	20	0,2133
Ik werk hard tijdens KWT (begeleidingslessen) zodat ik thuis minder (huis)werk heb	4,73	4,43	0,273	0,730	20	0,4740
Door KWT (begeleidingslessen) heb ik minder (huis)werk aan het eind van de dag	4,47	4,29	0,318	0,327	20	0,7468
Ik vind KWT (begeleidingslessen) uren nuttig	5,33	4,86	0,337	0,988	20	0,3351
Ik vind de manier waarop KWT (begeleidingslessen) wordt ingezet goed	4,60	4,00	0,470	0,909	20	0,3742
Tijdens KWT (begeleidingslessen) krijg ik meer uitleg dan waar in de klassikale les tijd voor zou zijn	4,33	3,86	0,344	0,847	20	0,4072
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren werken	3,47	3,00	0,468	0,674	20	0,5079
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren plannen	3,73	2,86	0,480	1,167	20	0,2569
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig keuzes leren maken	3,73	3,43	0,522	0,382	20	0,7062
Ik vind dat er meer tijd voor KWT (begeleidingslessen) moet komen	4,73	4,00	0,478	1,212	20	0,2396

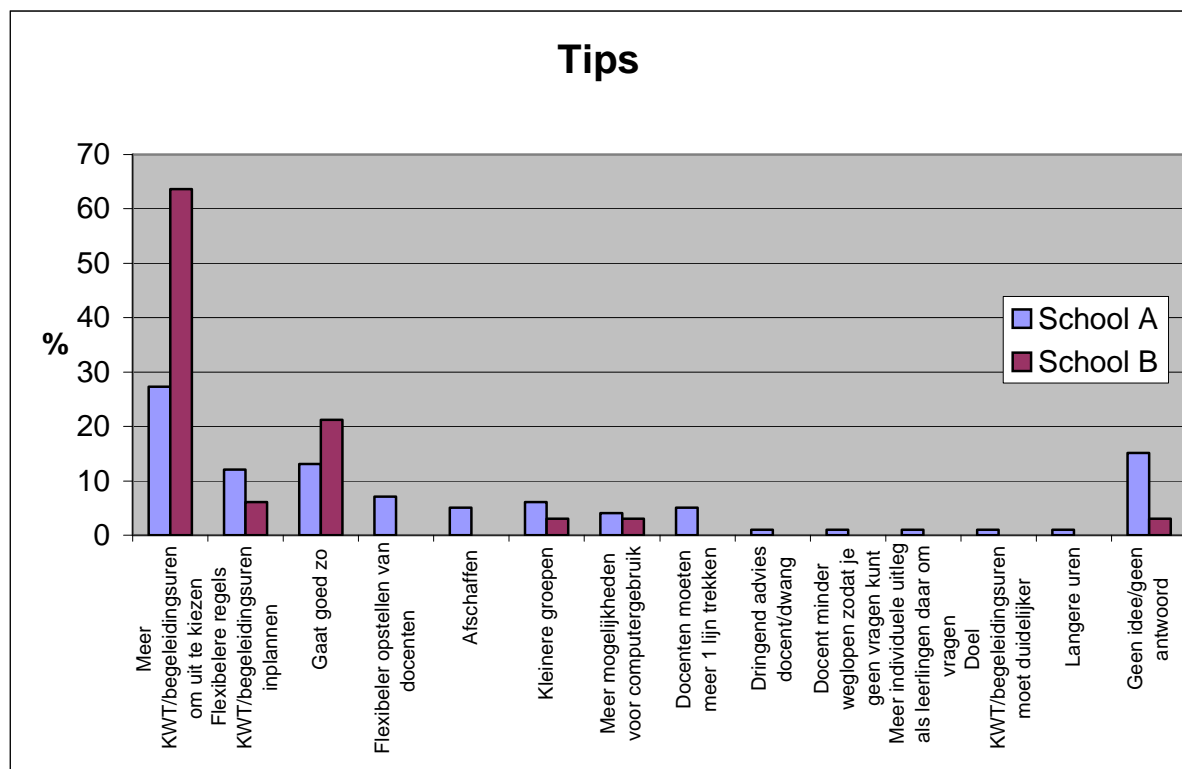
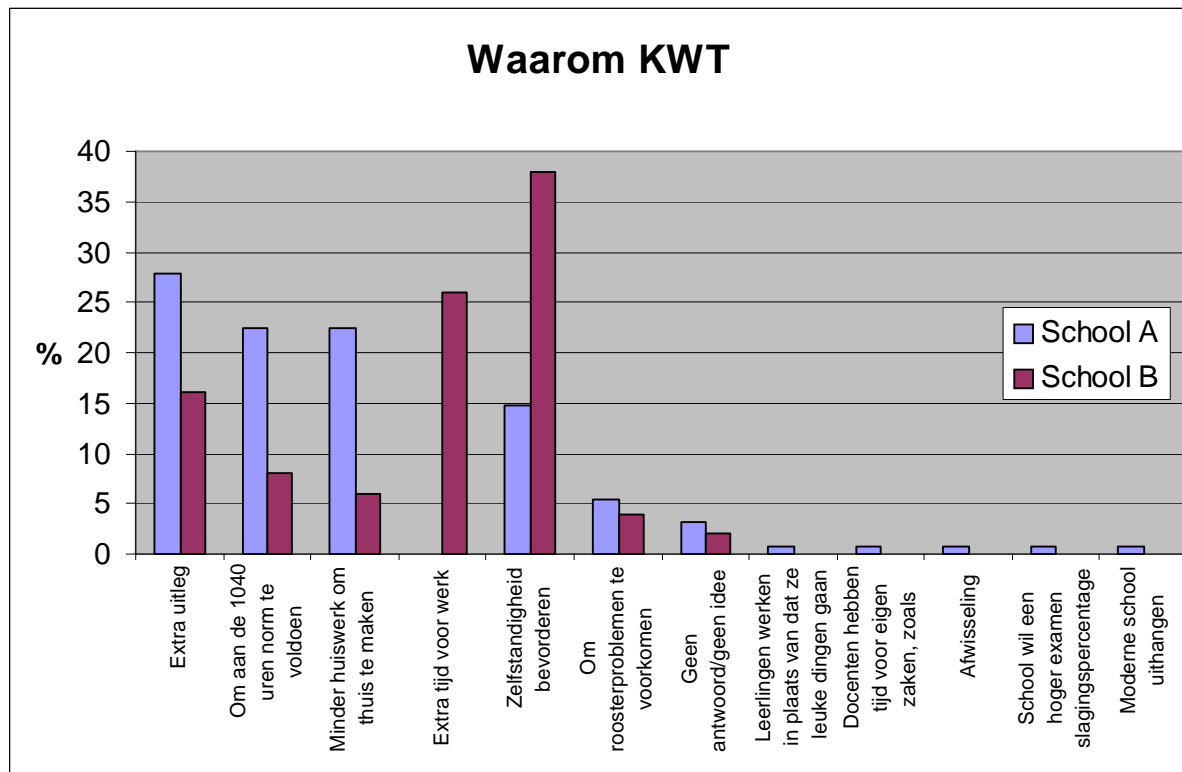
Bijlage 11 - Leerlingen versus Docenten

Vraag	Leerlingen	Docenten	SEM	t	df	P
Er is altijd plaats voor me bij de KWT (keuze) die ik wil	3,07	1,00	0,359	3,546	111	0,0006
Bij een KWT (keuze) is altijd een docent van dat vak aanwezig	5,50	4,38	0,448	2,780	109	0,0064
Het is de bedoeling dat je aan je (huis)werk werkt tijdens KWT (keuze)	5,15	3,44	0,399	4,101	111	0,0001
Je krijgt vaak speciale opdrachten om tijdens KWT (keuze) te maken	2,61	2,22	0,330	0,669	109	0,5052
Frans is geschikt voor KWT (keuze)	2,01	1,75	0,531	0,287	110	0,7746
Duits is geschikt voor KWT (keuze)	2,65	1,88	0,556	0,810	109	0,4199
Engels is geschikt voor KWT (keuze)	4,58	1,75	0,492	4,472	109	0,0000
Latijn is geschikt voor KWT	1,25	2,33	0,652	-1,149	107	0,2531
Geschiedenis is geschikt voor KWT (keuze)	3,14	3,13	0,570	0,020	110	0,9844
Aardrijkskunde is geschikt voor KWT (keuze)	1,65	2,50	0,563	-0,953	109	0,3429
Economie is geschikt voor KWT (keuze)	3,02	2,38	0,556	0,646	110	0,5199
Management & Organisatie is geschikt voor KWT (keuze)	2,97	2,13	0,572	0,845	110	0,4001
Levensbeschouwing is geschikt voor KWT	1,88	2,33	0,649	-0,497	108	0,6201
Maatschappijleer is geschikt voor KWT (keuze)	2,36	3,38	0,601	-1,058	108	0,2924
Maatschappijwetenschappen is geschikt voor KWT	1,87	3,20	0,802	-1,140	106	0,2569
Wiskunde A is geschikt voor KWT (keuze)	3,11	3,14	0,650	-0,035	109	0,9722
Wiskunde B is geschikt voor KWT (keuze)	3,32	3,29	0,678	0,032	108	0,9743
Wiskunde C is geschikt voor KWT (keuze)	1,20	2,43	0,639	-1,424	109	0,1573
Wiskunde D is geschikt voor KWT (keuze)	1,42	3,29	0,657	-2,005	109	0,0474
Algemene Natuurwetenschappen is geschikt voor KWT (keuze)	1,38	1,14	0,523	0,269	109	0,7886
Natuurkunde is geschikt voor KWT (keuze)	2,54	2,43	0,666	0,104	109	0,9177
Scheikunde is geschikt voor KWT (keuze)	3,41	1,57	0,593	1,762	108	0,0808
Natuur, Leven & Technologie is geschikt voor KWT (keuze)	2,10	2,29	0,614	-0,202	109	0,8404
Biologie is geschikt voor KWT (keuze)	3,71	2,75	0,617	1,002	109	0,3186
Kunst beeldend is geschikt voor KWT (keuze)	1,17	1,14	0,508	0,030	108	0,9764
Kunst drama is geschikt voor KWT	1,14	0,20	0,194	1,092	107	0,2773
Muziek is geschikt voor KWT (keuze)	0,74	1,00	0,422	-0,433	107	0,6658
Ckv is geschikt voor KWT (keuze)	2,13	1,71	0,560	0,454	109	0,6507
Kcv is geschikt voor KWT	1,27	2,00	0,732	-0,769	107	0,4433
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik extra uitleg voor wil	4,02	2,80	0,512	1,598	104	0,1131
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik de meeste moeite mee heb	4,18	3,60	0,418	0,801	104	0,4248
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar ik vaak het meeste (huis)werk voor heb.	3,50	3,80	0,417	-0,392	104	0,6960
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal voor het vak waar de meeste van mijn vrienden/vriendinnen naar toe gaan	2,59	3,60	0,453	-1,379	104	0,1708
In CUP-web (begeleidingslessen) kies ik meestal zo dat ik zo min mogelijk tussenuren heb	5,33	4,80	0,542	0,948	104	0,3454
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak van de docent die de KWT geeft	2,96	3,00	0,512	-0,064	104	0,9488

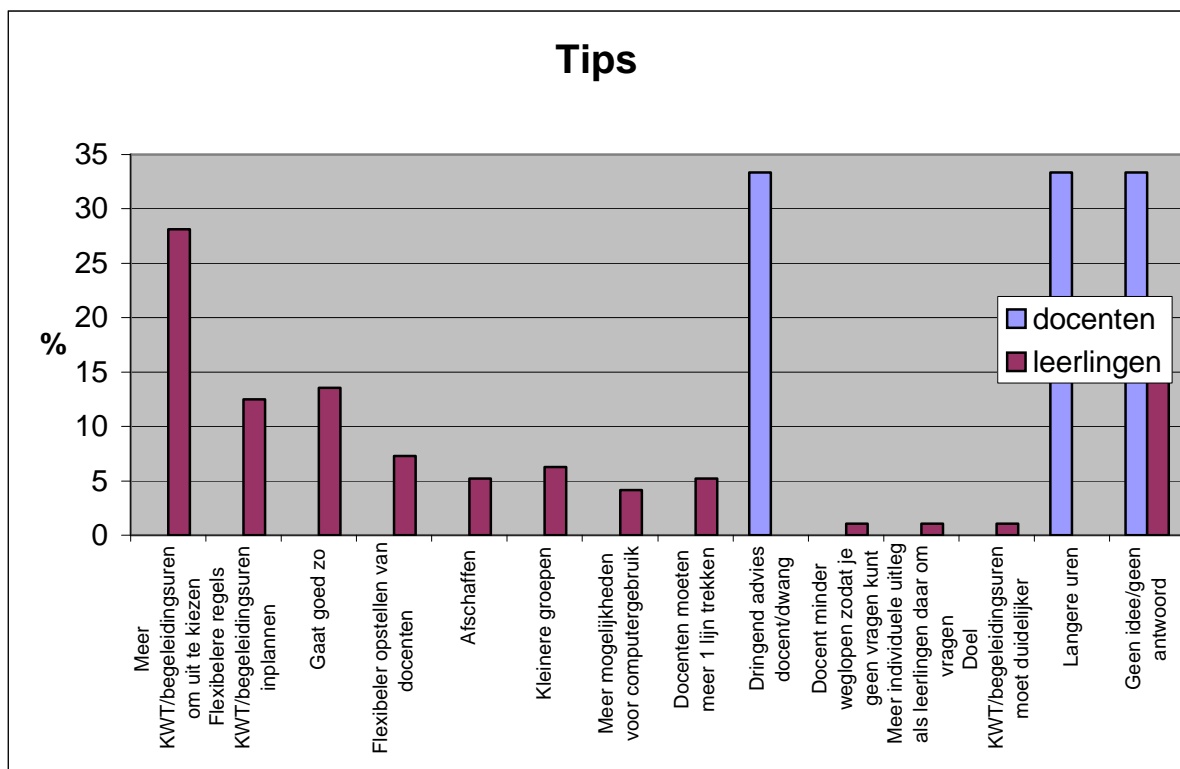
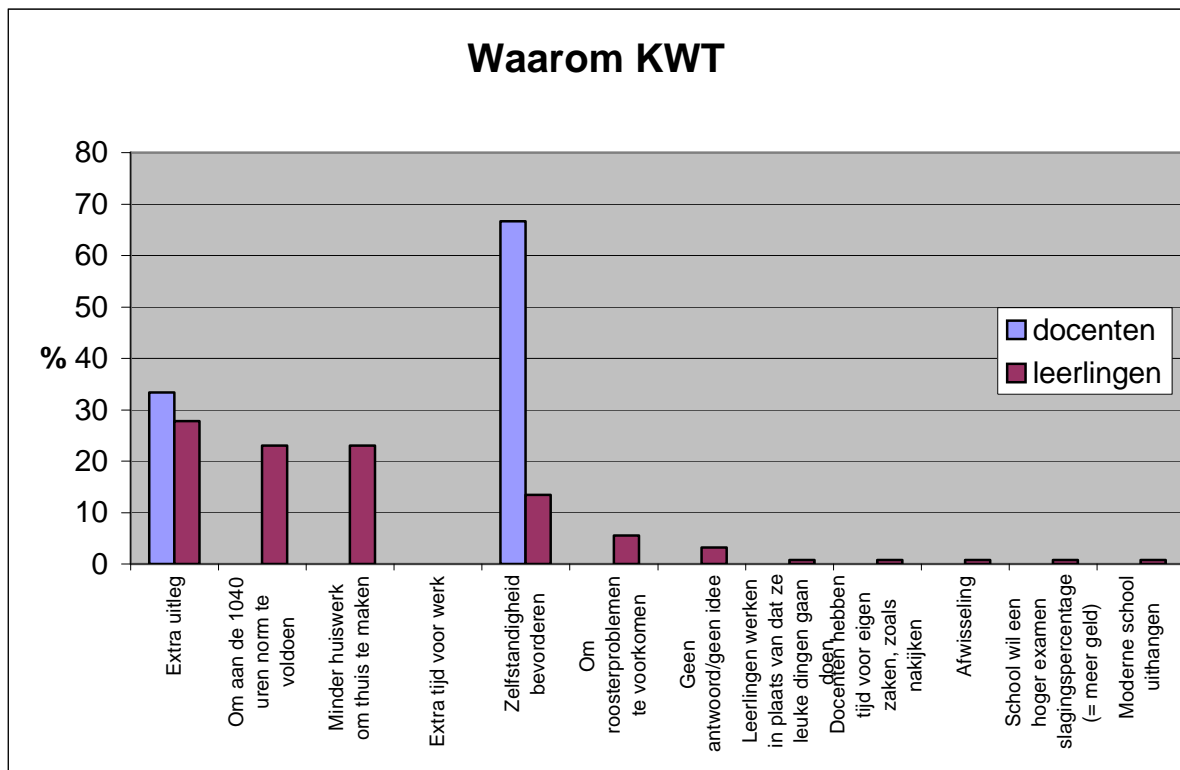
Bijlage 11 - Leerlingen versus Docenten

Vraag	Leerlingen	Docenten	SEM	t	df	P
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik extra uitleg voor wil	3,64	3,80	0,401	-0,245	104	0,8069
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik de meeste moeite mee heb	3,72	3,60	0,436	0,211	104	0,8331
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar ik het meeste (huis)werk voor heb.	4,66	5,20	0,163	-0,946	104	0,3462
Tijdens KWT (keuze) werk ik meestal aan het vak waar mijn buurman/vrouw aan werkt	1,84	3,20	0,540	-2,517	104	0,0133
Ik bepaal zelf wat ik tijdens KWT (keuze) doe	5,41	5,00	0,322	0,902	104	0,3691
De docent bepaalt wat ik tijdens KWT (keuze) doe	1,55	2,80	0,535	-2,513	104	0,0135
Het is tijdens een KWT (keuze) uur meestal wel duidelijk wat je moet gaan doen	4,50	4,80	0,253	-0,492	104	0,6236
Ik heb vaak niks te doen tijdens KWT (keuze)	2,36	3,20	0,496	-1,370	104	0,1738
Tijdens KWT (keuze) mag je overleggen	4,44	5,20	0,357	-1,269	104	0,2071
Tijdens KWT (keuze) mag je samenwerken	4,52	5,40	0,265	-1,475	104	0,1432
Tijdens KWT (keuze) mag je in groepjes werken	3,83	3,40	0,592	0,597	104	0,5520
Tijdens KWT (keuze) mag je vragen stellen aan de docent	5,32	6,00	0,050	-1,507	104	0,1349
Ik ben meestal hard aan het werk tijdens KWT (keuze)	4,24	4,40	0,402	-0,276	104	0,7831
Aan het eind van KWT (keuze) bepaalt een docent of ik goed heb gewerkt	1,96	3,20	0,500	-1,901	104	0,0600
Aan het eind van KWT (keuze) bepaal ik zelf of ik goed heb gewerkt	4,12	4,40	0,379	-0,390	104	0,6975
Ik krijg genoeg uitleg als ik er behoefte aan heb tijdens KWT (keuze)	4,28	4,20	0,394	0,133	104	0,8944
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leerwerk	2,63	3,20	0,503	-0,831	104	0,4080
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor leeswerk	3,27	4,80	0,254	-2,525	104	0,0131
Tijdens KWT (keuze) kies ik meestal voor maakwerk	5,02	5,00	0,331	0,038	104	0,9699
Ik leer meer tijdens de lessen dan tijdens KWT (begeleidingslessen)	4,06	3,20	0,541	1,128	102	0,2618
Ik werk hard tijdens KWT (begeleidingslessen) zodat ik thuis minder (huis)werk heb	4,83	3,80	0,570	1,797	102	0,0752
Door KWT (begeleidingslessen) heb ik minder (huis)werk aan het eind van de dag	5,19	4,60	0,486	1,219	102	0,2258
Ik vind KWT (begeleidingslessen) uren nuttig	4,63	4,00	0,348	0,928	102	0,3557
Ik vind de manier waarop KWT (begeleidingslessen) wordt ingezet goed	4,35	4,20	0,263	0,224	102	0,8230
Tijdens KWT (begeleidingslessen) krijg ik meer uitleg dan waar in de klassikale les tijd voor zou zijn	3,24	4,00	0,353	-1,055	102	0,2938
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren werken	3,30	4,00	0,359	-0,910	102	0,3651
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig leren plannen	3,12	3,20	0,331	-0,102	102	0,9192
Ik heb door KWT (begeleidingslessen) zelfstandig keuzes leren maken	3,18	4,00	0,403	-1,036	102	0,3026
Ik vind dat er meer tijd voor KWT (begeleidingslessen) moet komen	2,85	3,00	0,399	-0,202	102	0,8402

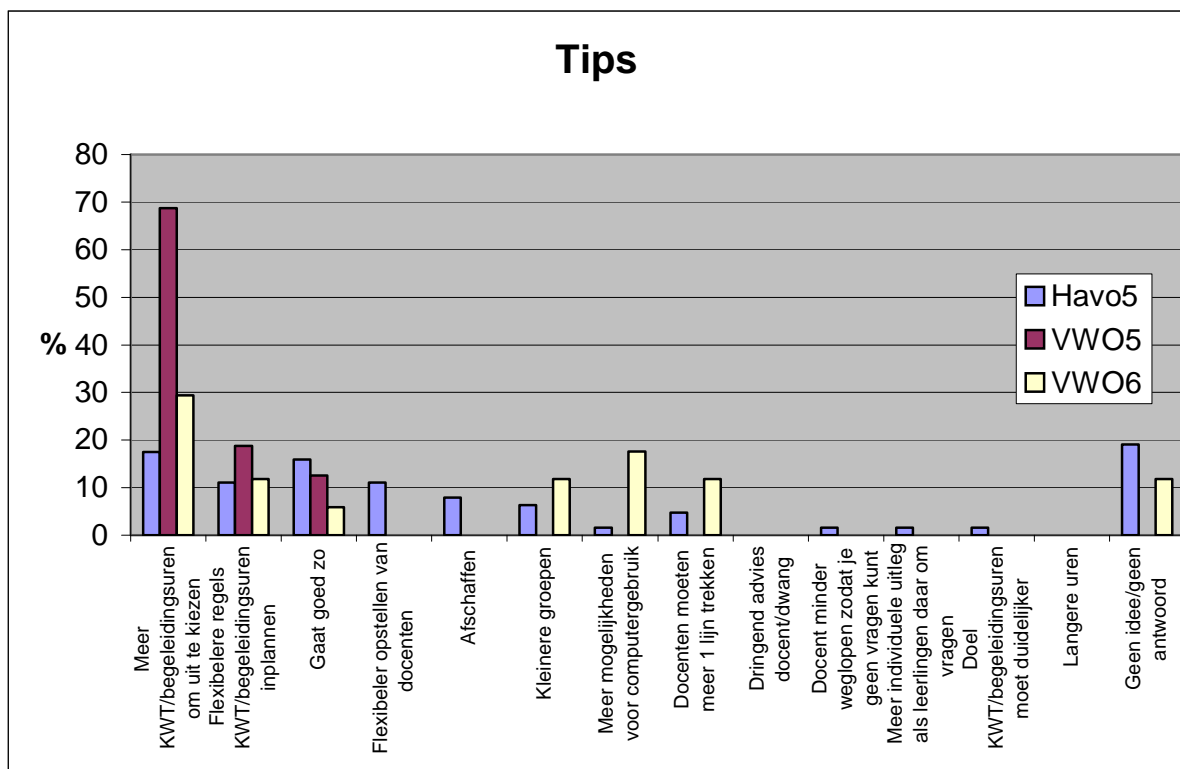
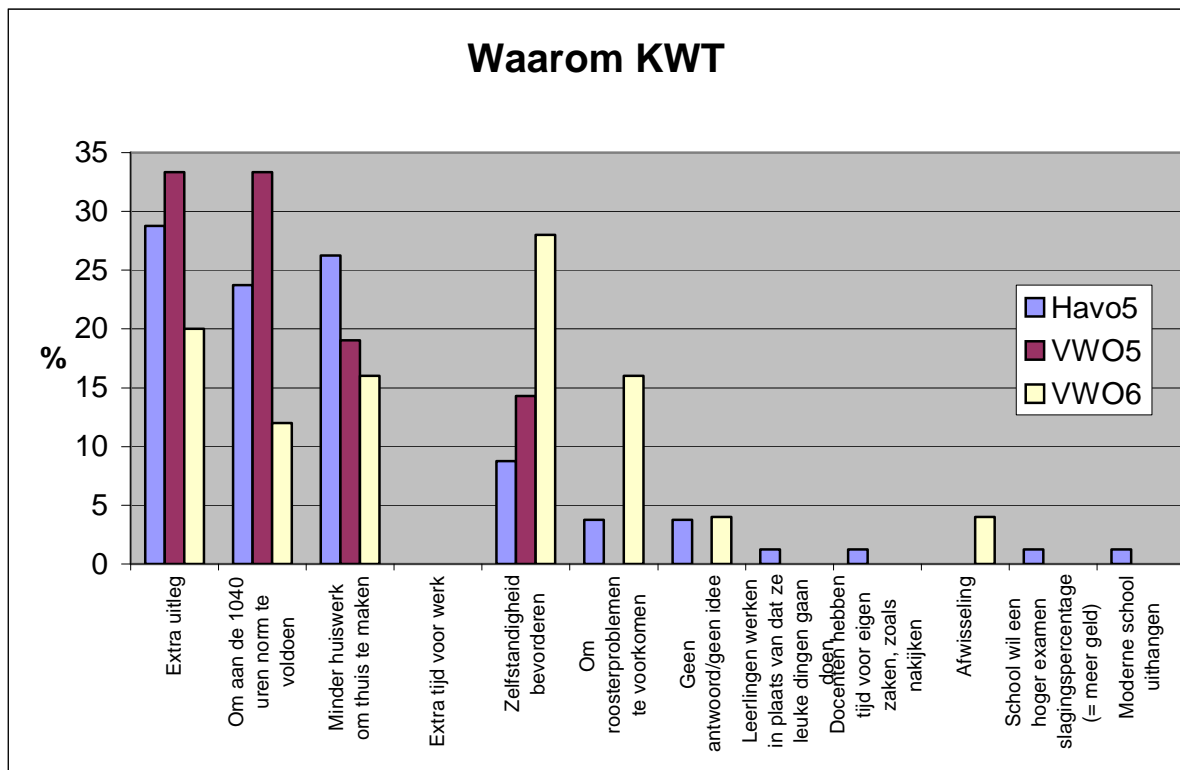
Bijlage 12 - Schooltype: School A vs School B (algemeen)

Bijlage 13 - Rol: docenten vs leerlingen School A

Bijlage 14 - Leeftijd en niveau: Havo 5, VWO 5 en VWO 6 School A

Bijlage 15 - Leeftijd en niveau: Havo 5, VWO 5 en VWO 6 School B

